

Bruxelles, 7.6.2018
COM(2018) 435 final

2018/0224 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de
stabilire a normelor sale de participare și de diseminare

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -
{SWD(2018) 309 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motive și obiective

Propunerea privind programul Orizont Europa este în deplină concordanță cu propunerea Comisiei privind următorul buget pe termen lung al Uniunii pentru perioada 2021-2027, cu prioritățile Comisiei stabilite în Agenda pentru locuri de muncă, creștere, echitate și schimbări democratice și cu prioritățile de politică globală (obiectivele de dezvoltare durabilă). Ea sprijină agenda Uniunii pentru perioada de după 2020, astfel cum s-a convenit în Declarația de la Roma din 25 martie 2017.

Propunerea are la bază premisa că cercetarea și inovarea (C&I) contribuie la punerea în practică a priorităților cetățenilor Uniunii, stimulează productivitatea și competitivitatea Uniunii și sunt cruciale pentru susținerea modelului și a valorilor noastre socioeconomice, oferind soluții care abordează provocările într-un mod mai sistemic.

Pachetul Orizont Europa constă în propuneri privind:

1. un program-cadru pentru cercetare și inovare intitulat „Orizont Europa”, care stabilește normele sale de participare și de diseminare (conform Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene - „TFUE”);
2. un program specific de punere în aplicare a Orizont Europa („TFUE”);
3. un program pentru cercetare și formare în temeiul Tratatului Euratom, care completează Orizont Europa, precum și
4. evaluarea impactului și fișele financiare legislative aferente.

Se propune instituirea unui program specific privind cercetarea în domeniul apărării prin Regulamentul .../.../UE al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european de apărare pentru perioada 2021-2027.

Pachetul reunește într-un singur act juridic două acte juridice actuale (programul-cadru și normele de participare și de diseminare) și formulează o serie de îmbunătățiri în ceea ce privește simplificarea.

Mai precis, Orizont Europa va consolida bazele științifice și tehnologice ale Uniunii cu scopul de a contribui la soluționarea marilor provocări globale ale epocii noastre și de a permite realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD). În același timp, programul va stimula competitivitatea Uniunii, inclusiv a industriilor sale. Orizont Europa va contribui la îndeplinirea priorităților strategice ale Uniunii și va sprijini dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii. Într-o lume aflată în schimbare rapidă, succesul Europei depinde din ce în ce mai mult de capacitatea sa de a transforma rezultatele științifice excelente în inovări care au un impact benefic real asupra economiei noastre și asupra calității vieții și care creează noi piețe cu mai multe locuri de muncă înalt calificate.

Pentru a atinge acest obiectiv și a valorifica succesul programului anterior, Orizont Europa continuă să sprijine întregul ciclu al cercetării și inovării într-un mod integrat.

Principiul unui set unic de norme de participare și de diseminare este menținut, fiind propuse noi îmbunătățiri ale normelor.

Prezenta propunere prevede o dată de aplicare, de la 1 ianuarie 2021, și este prezentată pentru o Uniune cu 27 de state membre, conform notificării Regatului Unit cu privire la intenția sa de a se retrage din Uniunea Europeană și din Euratom în baza articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, notificare primită de Consiliul European la 29 martie 2017.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică**

Programul-cadru este programul emblematic al Uniunii menit să sprijine C&I din etapa de concept până la comercializare. Scopul său este să completeze finanțările naționale și regionale. Programul-cadru a oferit deja o valoare adăugată europeană unică în ceea ce privește sprijinirea concurenței și colaborării la nivelul întregului continent pentru a favoriza excelența în știință și inovare. Aceasta a generat descoperiri științifice, o competitivitate sporită, precum și soluții la provocările societale. Noul program-cadru, Orizont Europa, își propune să aibă un impact și mai mare decât programul actual Orizont 2020, a cărui contribuție la realizarea ambițiilor Europei este unanim recunoscută. Având în vedere evoluția rapidă a cercetării și inovării în contextul concurenței globale, sprijinul public pentru C&I este mai important ca oricând, în special la nivelul Uniunii unde valoarea sa adăugată este incontestabilă. Propunerea este în concordanță deplină cu agenda Comisiei pentru C&I, inclusiv cu obiectivul principal de a investi 3 % din PIB-ul Uniunii în cercetare și dezvoltare, precum și cu Comunicarea „O agendă europeană reînnoită pentru cercetare și inovare - șansa Europei de a-și modela viitorul” (contribuția Comisiei Europene la reuniunea informală a liderilor UE din 16-17 mai 2018).

- **Coerența cu alte domenii de politică ale Uniunii**

Propunerea este pe deplin coerentă cu politicile în vigoare ale Uniunii. Orizont Europa a fost elaborat luând în considerare prioritățile actuale ale Comisiei, politica „Buget pentru rezultate” (care solicită ca programele de finanțare ale Uniunii să ofere, mai mult ca niciodată, un bun raport calitate-preț), punerea în aplicare a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, punerea în aplicare a Strategiei globale a Uniunii și propunerea Comisiei privind următorul buget pe termen lung al Uniunii.

În domenii precum sănătatea, tehnologiile digitale, transformările industriale, societățile democratice și favorabile incluziunii, resursele naturale, energia, mobilitatea, mediul, alimentele, economia cu emisii scăzute de carbon și securitatea, C&I sunt esențiale pentru îndeplinirea cu succes a priorităților UE, în special în ceea ce privește locurile de muncă și creșterea economică, piața unică digitală, uniunea energetică și politicile climatice. C&I sunt esențiale pentru competitivitatea și productivitatea unei economii avansate precum cea a Uniunii.

Investițiile în C&I vor fi complementare și se vor susține reciproc cu cele din alte programe ale Uniunii. Rezultatele în domeniul C&I vor fi exploatate în sinergie cu alte programe ale Uniunii, pentru a încuraja utilizarea lor la nivel național și regional, maximizând astfel potențialul de inovare european. În plus, vor exista campanii eficiente de comunicare și de informare în domeniul C&I care vor viza publicul larg. Complementaritatea și sinergia sprijinului și exploatării C&I în cadrul bugetului pe termen lung al Uniunii vor fi maximizate prin intermediul unui proces de planificare strategică a C&I, care va fi suficient de flexibil

pentru a permite Comisiei și instituțiilor Uniunii să reacționeze rapid la nevoile urgente și la noile priorități.

Propunerea este, de asemenea, pe deplin coerentă cu abordarea adoptată în cadrul procesului semestrului european de coordonare a politicilor economice. Aceste legături ar trebui continuate și consolidate, pe baza contribuțiilor relevante efectuate deja în cadrul programului Orizont 2020 în sprijinul reformelor structurale pentru a îmbunătăți calitatea și eficiența sistemelor naționale de cercetare și de inovare la trei niveluri: în primul rând, prin investiții substanțiale în domeniul cercetării și inovării științifice și tehnologice; în al doilea rând, prin crearea unui mediu de afaceri mai favorabil inovării și mai dispus să își asume riscuri; și, în al treilea rând, prin asigurarea faptului că cetățenii europeni beneficiază de sprijin într-o perioadă de tranziție rapidă și, pentru unii, turbulentă, caracterizată prin inovare, digitalizare și megatendințe globale precum inteligența artificială și economia circulară.

Acțiunile programului ar trebui să fie utilizate pentru a oferi soluții la disfuncționalitățile pieței sau la situațiile de investiții sub nivelul optim, în mod proporțional, fără a se suprapune finanțării private sau a le exclude, și ar trebui să aibă o valoare adăugată europeană clară. Aceasta va asigura coerența acțiunilor programului cu normele UE privind ajutoarele de stat, evitându-se denaturările nejustificate ale concurenței pe piața internă.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Orizont Europa se bazează pe titlurile „Industria” și „Cercetarea și dezvoltarea tehnologică și spațiul” din TFUE (articolele 173, 182, 183 și 188).

Având în vedere sprijinul său puternic pentru inovare, programul specific de punere în aplicare a Orizont Europa se bazează în prezent pe titlurile din TFUE „Industria” și „Cercetarea și dezvoltarea tehnologică și spațiul” (articolele 173 și 182), la fel ca și programul specific privind cercetarea în domeniul apărării (*ibidem*).

Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) are la bază titlul „Industria” și va fi finanțat în continuare printr-o contribuție financiară din Orizont Europa.

Propunerea pentru Programul Euratom pentru cercetare și formare se bazează pe articolul 7 din Tratatul Euratom.

• Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)

Uniunea dispune de o competență partajată (paralelă) în acest domeniu, în temeiul articolului 4 alineatul (3) din TFUE. Pentru a aborda provocările cu care se confruntă în prezent Europa, Uniunea trebuie să investească în C&I pentru a realiza economii de scară, de gamă și de timp. Activitățile finanțate de Uniune în domeniul C&I aduc beneficii demonstrabile în comparație cu sprijinul pentru C&I la nivel național și regional: ele creează o masă critică pentru a răspunde provocărilor globale; consolidează excelența științifică a Uniunii printr-o finanțare competitivă; creează rețele multidisciplinare și transfrontaliere; consolidează capitalul uman; structurează sistemele naționale de C&I; sporesc competitivitatea Uniunii și creează noi oportunități de piață.

- **Proportionalitate**

Acțiunile la nivelul Uniunii vor permite colaborarea transnațională și concurența la nivel mondial, pentru a garanta selectarea celor mai bune propuneri. Acest fapt crește nivelul de excelență și asigură vizibilitatea cercetării și inovării de vârf, sprijinind în același timp mobilitatea transnațională și atrăgând cele mai mari talente. Un program la nivelul Uniunii este cel mai adecvat pentru C&I cu riscuri ridicate și pe termen lung, permițând partajarea riscurilor, lărgirea sferei de acțiune și realizarea de economii de scară care nu ar putea fi obținute altfel. Se va încerca să se stabilească legături cu inițiativele naționale, în special în domeniul inovării.

În mod similar, programul poate să mobilizeze investiții publice și private suplimentare în sectorul C&I, poate să contribuie la consolidarea în continuare a sectorului european de C&I și să accelereze comercializarea și difuzarea inovațiilor. Programele la nivelul Uniunii pot, de asemenea, sprijini elaborarea politicilor și obiectivele de politică.

Acțiunile propuse nu depășesc ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor Uniunii.

- **Alegerea instrumentului**

Ca și în trecut, actul legislativ ia forma unui regulament, deoarece acesta creează drepturi și obligații pentru beneficiari, este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre ale Uniunii și în țările asociate la programul-cadru.

3. REZULTATE ALE EVALUĂRILOR RETROSPECTIVE, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Evaluările retrospective/verificarea adecvării legislației existente**

Programele-cadru ale Uniunii au generat un impact semnificativ și de lungă durată, astfel cum reiese din evaluările succesive realizate începând cu 1984, când Uniunea a început să investească în C&I.

Prezenta propunere se bazează pe feedback-ul primit din partea părților interesate, pe concluziile evaluărilor intermediare ale programelor actuale, pe evaluările ex post ale programelor anterioare și pe activități prospective.

Comunicarea privind evaluarea intermediară a Orizont 2020 a identificat mai multe domenii în care sunt necesare îmbunătățiri. Concluziile evaluării intermediare a programului Orizont 2020 s-au bazat pe o analiză aprofundată, pe feedback-ul cuprinzător din partea părților interesate și pe recomandările strategice ale grupului independent la nivel înalt privind maximizarea impactului programelor de C&I ale UE (grupul la nivel înalt „Lamy”). Pe scurt, aceste concluzii pot fi sintetizate după cum urmează:

- (a) continuarea simplificării;
- (b) sprijinirea inovării revoluționare;
- (c) crearea unui impact mai mare prin concentrarea asupra misiunilor și prin implicarea cetățenilor;
- (d) sporirea sinergiilor cu alte programe de finanțare și politici ale Uniunii;

- (e) intensificarea cooperării internaționale;
- (f) consolidarea deschiderii și
- (g) raționalizarea cadrului de finanțare.

- **Consultările părților interesate**

Prin intermediul consultărilor deschise, Comisia a solicitat feedback cu privire la elementele-cheie ale conceperii programului Uniunii pentru C&I de după 2020. Rezultatele acestor consultări au fost incluse în evaluarea impactului programului și au contribuit la formularea prezentei propuneri juridice.

Consultările s-au desfășurat în perioade diferite, pentru a se asigura faptul că opiniile părților interesate au fost luate în considerare în mod sistematic în procesul de concepere și formulare a programului Orizont Europa. Pentru a ține cont de diferitele nevoi de informare, consultările au inclus conferințe și evenimente la care au luat parte părțile interesate, dar și grupuri de experți, consultări online, ateliere, reuniuni și seminarii și analize ale documentelor de poziție.

Promovarea C&I în Uniune reprezintă cea mai importantă provocare la nivel de politici pentru 97% din respondenții care au participat la consultarea publică deschisă bazată pe clustere privind următorul buget pe termen lung al Uniunii în domeniul investițiilor, C&I, IMM-urilor și pieței unice.

Principalele mesaje ale părților interesate pot fi rezumate după cum urmează:

- Structura bazată pe trei piloni a programului Orizont 2020 ar trebui menținută, dar sunt necesare legături mai bune între piloni;
- Programele de sprijin individual pentru cercetători care s-au bucurat de succes (Consiliul european pentru cercetare, acțiunile Marie Curie) au nevoie de bugete crescute;
- Granturile ar trebui să rămână principalul model de finanțare, completate, dacă este cazul, cu instrumente financiare specifice;
- Ar trebui să se acorde sprijin activităților care permit răspândirea sau partajarea excelenței;
- Proiectele de colaborare la scară mai mică sunt importante pentru lărgirea participării;
- Misiunile au toate caracteristicile necesare pentru a garanta un impact considerabil;
- Cetățenii ar trebui să fie implicați mai mult în programul-cadru;
- Consiliul european pentru inovare ar trebui să acționeze ca un accelerator european al inovării;
- Este necesară consolidarea cooperării internaționale pentru a face față provocărilor globale;
- Datele și cunoștințele obținute în cadrul proiectelor finanțate de Uniune ar trebui să fie accesibile tuturor;
- Există o necesitate sporită ca sectorul C&I să fie simplificat;
- Sinergiile cu alte programe ale Uniunii sunt dificil de realizat, dar reprezintă o necesitate;
- Procesul de programare pentru cereri și misiuni trebuie să fie îmbunătățit;
- Eforturile de simplificare trebuie să continue și
- Posibilitatea de a măsura și de a comunica impactul este esențială.

- **Expertiza externă**

Comisia s-a bazat în mod substanțial pe expertiză externă. Aceasta include, în special, recomandările și concluziile grupului la nivel înalt prezidat de Pascal Lamy, prezentate în raportul „*LAB – FAB – APP: Investiții în viitorul pe care ni-l dorim, Raportul grupului independent la nivel înalt privind maximizarea impactului programelor de cercetare și inovare ale UE*”, adoptat în iulie 2017.

Grupul la nivel înalt al inovatorilor al Consiliului european pentru inovare a fost înființat în ianuarie 2017 și a fost mandatat să sprijine Comisia Europeană să dezvolte Consiliul european pentru inovare. Raportul „*Europa revine: Accelerarea inovării revoluționare*”, care cuprinde 14 recomandări, a fost adoptat în ianuarie 2018.

În urma recomandărilor din raportul Lamy privind misiunile, un expert extern a fost numit pentru a oferi consiliere Comisiei cu privire la o abordare bazată pe misiuni. În februarie 2018, profesorul Mariana Mazzucato a prezentat un raport intitulat „*Cercetare & inovare bazate pe misiuni în Uniunea Europeană - o abordare de soluționare a problemelor pentru a sprijini creșterea economică generată de inovare*”¹, în care aceasta a recomandat cinci criterii-cheie pentru selectarea misiunilor la nivelul UE.

În plus, grupul strategic la nivel înalt privind tehnologiile industriale, prezidat de profesorul Jürgen Rüttgers, a propus o redefinire a tehnologiilor generice esențiale și a recomandat modalități de a maximiza contribuția acestora la creșterea economică favorabilă incluziunii, democrației, prosperității, egalitate sporită și la crearea de locuri de muncă mai bune.

Anexa la evaluarea impactului cuprinde o listă cuprinzătoare de rapoarte din partea grupurilor la nivel înalt și de studii.

- **Evaluarea impactului**

Prezenta propunere este susținută de o evaluare a impactului. Avizul Comitetului de analiză a reglementării a fost „pozitiv cu rezerve”, recomandând să se descrie mai bine (i) echilibrul dintre pilonii programului; (ii) justificarea și valoarea adăugată a Consiliului european pentru inovare și a misiunilor în domeniul C&I și (iii) mecanismele de execuție raționalizate².

Într-o economie competitivă la nivel mondial și bazată din ce în ce mai mult pe cunoaștere, C&I determină productivitatea și competitivitatea unei economii avansate precum cea a Europei: aproximativ două treimi din creșterea economică a Europei în ultimele decenii a fost generată de inovare. Cercetarea și inovarea generează și sprijină crearea unor locuri de muncă noi și mai bune, precum și dezvoltarea de activități cu grad ridicat de cunoștințe, care reprezintă peste 33 % din totalul locurilor de muncă din Europa. Europa trebuie să își mențină și chiar să își sporească în mod durabil capacitățile tehnologice, industriale și de inovare, în domeniile strategice care stau la baza societății noastre, a economiei și angajamentelor noastre internaționale.

Sunt necesare mai multe eforturi pentru stimularea inovării pe scară largă în Europa, care este esențială pentru menținerea modelului socioeconomic și a valorilor Europei. Efectele preconizate ale continuării programului au fost analizate în evaluarea impactului. În comparație cu programul în curs, Orizont Europa ar trebui să genereze:

¹ https://ec.europa.eu/info/news/bold-science-meet-big-challenges-independent-report-calls-mission-oriented-eu-research-and-innovation-2018-feb-22_en

² O analiză detaliată a răspunsului la aceste recomandări a fost anexată la evaluarea impactului.

- **cunoștințe și tehnologii noi și sporite, promovarea excelenței științifice și un impact științific semnificativ.** Programul va continua să faciliteze colaborarea transfrontalieră dintre oameni de știință și inovatori de renume, permițând coordonarea transsectorială și transnațională a investițiilor publice și private în domeniul C&I. Orizont 2020 a atras deja cele mai bune institute de cercetare și cei mai buni cercetători din lume, a sprijinit 340 000 de cercetători și a dezvoltat capitalul uman calificat al Europei. Publicațiile științifice din cadrul programului Orizont 2020 sunt de talie mondială (fiind citate de peste două ori mai mult decât media la nivel mondial) și au contribuit la progrese științifice majore.
- **efecte pozitive asupra creșterii economice, schimburilor comerciale și fluxurilor de investiții,** precum și asupra locurilor de muncă de calitate și mobilității internaționale a cercetătorilor în cadrul Spațiului European al Cercetării. Este de așteptat ca programul să genereze o creștere medie a PIB-ului de 0,08 % până la 0,19 % în următorii 25 de ani, ceea ce înseamnă că fiecare euro investit ar putea genera un profit de până la 11 EUR, în termeni de PIB, în aceeași perioadă. Se preconizează că investițiile Uniunii în C&I vor genera în mod direct o creștere estimată de până la 100 000 de locuri de muncă în activități de C&I în „etapa de investiții” (2021-2027). Este de așteptat ca activitatea economică generată de program să stimuleze în mod indirect crearea unui număr de până la 200 000 de locuri de muncă în perioada 2027-2036, din care 40 % vor fi înalt calificate.
- **un impact social și de mediu semnificativ.** Acesta va fi generat prin diseminarea, exploatarea și punerea în aplicare a rezultatelor științifice și transpunerea lor în noi produse, servicii și procese, care vor contribui, la rândul lor, la îndeplinirea cu succes a obiectivelor privind politicile, precum și la inovare socială și ecologică.

Aceste impacturi înseamnă că **costul potențial al întreruperii programului Uniunii pentru C&I (costul „non-Europei”) este substanțial.** Întreruperea ar putea duce la o scădere a competitivității și a creșterii economice (o pierdere de până la 720 de miliarde EUR din PIB pe o perioadă de 25 de ani³), la reduceri semnificative ale investițiilor private și naționale care sunt în prezent mobilizate prin coinvestiții la nivelul Uniunii, precum și la pierderi semnificative în ceea ce privește impactul social, economic și de mediu.

În plus, noul program va simplifica și mai mult normele, va spori securitatea juridică și va reduce sarcina administrativă pentru beneficiari și administratorii programelor.

• **Simplificare**

Simplificarea este esențială pentru atingerea obiectivelor programului Orizont Europa. Pentru a atrage cei mai buni cercetători și cei mai inovatori oameni de afaceri, sarcina administrativă a participării trebuie să fie menținută la un nivel minim.

Principalele elemente de simplificare stabilite, în cea mai mare parte, în normele de participare și de diseminare sunt următoarele (detalii suplimentare sunt oferite mai jos):

- **Continuitatea** măsurilor de simplificare aplicate în cazul programului Orizont 2020, care au fost apreciate de participanți, cum ar fi structura cu trei piloni a programului, modelul de finanțare simplu și Portalul participanților;
- **Simplificarea cadrului de finanțare:** de exemplu, abordarea privind parteneriatele este raționalizată, existând doar trei tipuri și un set clar de criterii pentru selectarea și

³ Pe baza modelului NEMESIS, care corespunde celui mai mare impact al programului.

- punerea lor în aplicare, astfel încât să se asigure că acestea contribuie la îndeplinirea obiectivelor generale și specifice ale Orizont Europa;
- **Simplificarea suplimentară a actualului sistem de rambursare a costurilor reale**, în special în ceea ce privește costurile cu personalul;
 - **Acceptarea mai largă a practicilor obișnuite de contabilitate analitică ale beneficiarilor**, în special în ceea ce privește facturarea internă și serviciile, care va acoperi, de asemenea, echivalentul marilor infrastructuri de cercetare din programul Orizont 2020;
 - **Utilizarea sporită a opțiunilor simplificate în materie de costuri**, astfel cum sunt prevăzute în noul regulament financiar, în special finanțarea pe baza sumelor forfetare a proiectelor în domeniile adecvate și ținând seama de lecțiile învățate din exercițiul-pilot din cadrul programului Orizont 2020;
 - **O valabilitate transversală sporită a auditurilor**, pentru a reduce sarcina de audit pentru beneficiarii care participă la mai multe programe de finanțare ale Uniunii;
 - **Extinderea Fondului de garantare pentru participanți (redenumit Mecanismul de asigurare reciprocă)** la beneficiarii oricăror programe ale Uniunii gestionate central și la acțiunile care nu au fost acoperite de fond în cadrul Orizont 2020 (inițiativele în temeiul articolului 185);
 - Acceptarea **mărcii de excelență**, pentru care propunerile pot primi sprijin din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european+ sau din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală;
 - Menținerea **principalelor elemente ale procesului de evaluare** și de selecție a propunerilor în toate componentele programului Orizont Europa. Cu toate acestea, va fi solicitată o gamă mai largă de expertiză, în funcție de domeniul de aplicare al cererilor de propuneri, inclusiv expertiză din partea grupurilor de utilizatori și a organizațiilor societății civile⁴. Noutatea abordării bazate pe misiuni va fi trecerea de la evaluarea excelenței și a impactului doar la nivelul propunerilor individuale la evaluarea, de asemenea, a modului în care propunerile caracterizate prin excelență se potrivesc la nivelul portofoliului. În timp ce principiile esențiale sunt stabilite în prealabil în norme, programele de lucru vor oferi detalii suplimentare cu privire la aplicarea criteriilor de atribuire în funcție de obiectivele cererilor de propuneri și ale instrumentelor (de exemplu, aspectele care trebuie luate în considerare în cadrul procedurilor de evaluare).

Dincolo de actele juridice de bază ale Orizont Europa, vor fi luate măsuri pentru a simplifica punerea în aplicare a programului, începând cu modelele de acorduri de grant, care vor acoperi toate procesele, documentația, serviciile de asistență, de sprijin și sistemele informatice, ceea ce va reduce și mai mult sarcina administrativă pentru participanți și va accelera procesul de acordare a grantului. Comisia va elabora aceste instrumente de punere în aplicare îmbunătățite în paralel cu procesul legislativ, în consultare cu părțile interesate.

• **Drepturile fundamentale**

Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

⁴ Analiză de rețea a participării organizațiilor societății civile la programele-cadru ale UE

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Bugetul tuturor propunerilor este prezentat în prețuri curente. Comisia poate să utilizeze în continuare agenții executive pentru punerea în aplicare a programului Orizont Europa, pe baza unei analize cost-beneficiu.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

Comisia poate spori ponderea bugetului acordat **agențiilor executive**, sub rezerva unui rezultat pozitiv al analizei obligatorii cost-beneficiu. Având în vedere noile elemente din domeniul de aplicare al noului program-cadru (de exemplu, misiunile și Consiliul european pentru inovare), precum și bugetul majorat care urmează a fi delegat, vor fi necesare modificări ale mandatelor agențiilor⁵.

Această abordare va contribui la reducerea costurilor administrative, la îmbunătățirea sinergiilor cu alte programe și la sporirea accentului pus pe performanță.

Activitățile cu un conținut de politică substanțial sunt, în principiu, excluse de la delegarea către agențiile executive, dar va fi intensificată transmiterea datelor și rezultatelor privind C&I de la aceste agenții către Comisie, în conformitate cu strategia privind diseminarea și exploatarea, pentru a consolida baza de date pentru elaborarea politicilor.

Evaluările vor fi efectuate în conformitate cu punctele 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016⁶, prin care cele trei instituții au confirmat faptul că evaluările actelor legislative și ale politicilor existente ar trebui să stea la baza evaluărilor impactului opțiunilor privind viitoarele acțiuni. Evaluările vor evalua efectele programului pe teren, pe baza indicatorilor/obiectivelor programului și a unei analize detaliate care indică în ce măsură programul poate fi considerat relevant, eficace, eficient, în ce măsură oferă suficientă valoare adăugată pentru Uniune și este coerent cu alte politici ale Uniunii. Evaluările vor include lecțiile învățate pentru a identifica eventualele deficiențe/probleme sau orice potențial de a îmbunătăți în continuare acțiunile sau rezultatele acestora și de a contribui la maximizarea exploatării/impactului lor.

Pentru a putea monitoriza și comunica mai bine impactul programului, **sistemul de monitorizare și evaluare** a programului Orizont Europa va avea trei elemente principale:

- monitorizarea anuală a performanței programului: urmărirea indicatorilor de performanță pe termen scurt, mediu și lung, în conformitate cu o serie de căi de impact principale în vederea atingerii obiectivelor programului, pe baza unor valori de referință și a unor ținte, dacă este posibil;
- colectarea continuă a datelor privind gestionarea și punerea în aplicare a programului;
- două (meta)evaluări complete ale programului la jumătatea perioadei și ex post (după finalizare). Aceste evaluări se vor baza pe evaluările coordonate ale fiecărei părți a programului, ale tipului de acțiuni și ale mecanismului de punere în practică, în

⁵ Alte elemente sunt incluse în anexa la evaluarea impactului.

⁶ Acordul interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016; JO L 123, 12.5.2016, p. 1-14.

conformitate cu criteriile comune de evaluare și metodologii standard, și vor servi drept bază pentru adaptările care trebuie aduse programului.

Căile de impact și indicatorii aferenți căilor de impact principale vor structura monitorizarea anuală a performanței programului în ceea ce privește atingerea obiectivelor sale. Aceste căi reflectă trei categorii de impact complementare, reflectând caracterul nelinear al investițiilor în C&I:

1. impactul științific, legat de sprijinirea creării și difuzării unor cunoștințe, competențe, tehnologii și soluții la provocările globale noi și de înaltă calitate;
2. impactul societal, legat de consolidarea impactului cercetării și inovării în ceea ce privește dezvoltarea, sprijinirea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii, precum și de sprijinirea utilizării soluțiilor inovatoare în industrie și în societate pentru a aborda provocările globale;
3. impactul economic, legat de stimularea tuturor formelor de inovare, inclusiv inovarea revoluționară, și de consolidarea introducerii pe piață a soluțiilor inovatoare.

Pentru fiecare dintre aceste categorii de impact, vor fi folosiți indicatori indirecti pentru a monitoriza progresele înregistrate pe termen scurt, mediu și lung.

Datele de gestionare și punere în aplicare⁷ pentru toate părțile programului și pentru toate mecanismele de execuție vor fi colectate în continuare în timp cvasireal. Aceste date vor fi colectate în mod centralizat și armonizat. De asemenea, ele vor continua să fie disponibile publicului pe un portal online special în timp cvasireal, permițând extragerea în funcție de partea programului, tipurile de acțiuni și tipurile de organizații (inclusiv date specifice pentru IMM-uri). Ele vor include, printre altele, propuneri, cereri, participări și proiecte (număr, calitate, contribuția Uniunii etc.); ratele de succes; profiluri de evaluatori, solicitanți și participanți (parțial pe baza unor identificatori unici, incluzând țara, sexul, cifra de afaceri, rolul în cadrul proiectului etc.); punerea în aplicare (inclusiv durata procedurilor de acordare a granturilor, rata de eroare, rata de satisfacție și rata de risc etc.); activități de comunicare, diseminare și exploatare și contribuția la obiectivele climatice și de mediu ale Uniunii. Pentru a monitoriza mai bine investițiile necesare pentru o societate bazată pe cunoaștere, informațiile privind finanțarea din partea Uniunii alocată pentru exploatarea și introducerea pe piață a rezultatelor cercetării și inovării, în special din cadrul programelor-cadru, pot fi colectate în cursul programelor.

- **Explicații detaliate cu privire la prevederile specifice ale propunerii**

Orizont Europa este un program-cadru nou menit să permită obținerea unui impact maxim în contextul caracterului în permanentă schimbare al cercetării și inovării, cu o arhitectură concepută pentru o mai bună coerență și performanță. Se propune folosirea unei structuri bazate pe trei piloni, fiecare pilon fiind interconectat cu ceilalți și completat cu activități de sprijinire, pentru a consolida Spațiul European al Cercetării.

Structura bazată pe trei piloni

Primul pilon, „Știință deschisă”, va asigura o puternică continuitate cu Orizont 2020 în ceea ce privește sprijinirea excelenței științifice, în cadrul unei abordări ascendente, pentru

⁷ Alte elemente sunt incluse în anexa la evaluarea impactului.

a consolida poziția de lider a UE în domeniul științei și dezvoltarea cunoștințelor și competențelor de înaltă calitate, prin intermediul Consiliului european pentru cercetare, al acțiunilor Marie Skłodowska-Curie și al infrastructurilor de cercetare. Principiile și practicile științei deschise vor fi integrate în ansamblul programului.

Al doilea pilon, „Provocări globale și competitivitate industrială”, va continua să acopere provocările societale și tehnologiile industriale în cadrul unei abordări descendente care abordează provocările și oportunitățile legate de politici și de competitivitate la nivelul UE și la nivel mondial. Acestea sunt integrate în cinci clustere („Sănătate”, „O societate sigură și favorabilă incluziunii”, „Dezvoltarea digitală și industria”, „Climă, energie și mobilitate” și „Alimente și resurse naturale”), aliniate la prioritățile de politică ale Uniunii și la cele mondiale (obiectivele de dezvoltare durabilă) și vor avea drept motor principal cooperarea și competitivitatea. Integrarea în clustere, fiecare având o serie de domenii de intervenție, este menită să stimuleze colaborarea între mai multe discipline, sectoare și politici și colaborarea internațională, obținând astfel un impact mai mare și valorificând mai bine potențialul de inovare care atinge adesea cel mai ridicat nivel la intersecția mai multor discipline și sectoare.

Pe lângă cererile de propuneri obișnuite, **va fi introdus un set limitat de misiuni cu vizibilitate crescută.** Acestea vor fi concepute în contextul unui proces de planificare strategică. Misiunile, cu obiective ambițioase, dar realizabile și cu termene precise, ar trebui să fie relevante pentru cetățeni și să implice publicul, acolo unde este cazul. Ele vor fi concepute împreună cu statele membre, cu Parlamentul European, cu părțile interesate și cu cetățenii.

Al doilea pilon reflectă rolul esențial al industriei în ceea ce privește realizarea tuturor obiectivelor programului. Pentru a se bucura de competitivitate industrială și a dispune de capacitatea de a aborda provocările globale în viitor, Uniunea trebuie să își consolideze și să își mențină capacitățile tehnologice și industriale în domenii esențiale care stau la baza transformării economiei și societății noastre. Se va acorda prioritate investițiilor în tehnologiile generice esențiale ale viitorului.

Al doilea pilon va oferi, de asemenea, cunoștințele științifice și sprijinul tehnic pentru elaborarea politicilor UE, inclusiv prin activitățile Centrului Comun de Cercetare. Acest pilon va contribui la realizarea obiectivelor de politică ale Uniunii în spiritul principiului inovării, astfel cum a fost prezentat în Comunicarea Comisiei Europene din 15 mai 2018 intitulată „O agendă europeană reînnoită pentru cercetare și inovare”. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită creșterii cotei de participare la cercetare a entităților din țări cu venituri scăzute și medii și a finanțării acordate acestora.

În timp ce inovarea va fi sprijinită în cadrul întregului program, **cel de-al treilea pilon privind inovarea deschisă se va concentra în principal pe extinderea inovării revoluționare și creatoare de piețe prin instituirea unui Consiliu european pentru inovare**, va sprijini dezvoltarea ecosistemelor de inovare europene și va continua să ofere sprijin Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT). Consiliul european pentru inovare va oferi un „ghișeu unic” pentru inovatori cu potențial ridicat. Activitățile vor fi definite în principal printr-o abordare ascendentă. Acest lucru ar trebui să simplifice și să raționalizeze în mod semnificativ sprijinul actual, precum și să elimine orice lacune care ar putea să existe între finanțarea prin granturi în alte părți ale programului Orizont Europa și instrumentele financiare ale InvestEU. De asemenea, se va acorda sprijin pentru colaborarea cu și între agențiile naționale și regionale pentru inovare, dar și oricărei alte entități publice sau private și generale sau sectoriale din sectorul european al inovării.

Institutul European de Inovare și Tehnologie va completa Consiliul european pentru inovare prin promovarea unor ecosisteme de inovare durabile și prin dezvoltarea competențelor antreprenoriale și de inovare în domeniile prioritare prin intermediul comunităților sale de cunoaștere și inovare. Institutul European de Inovare și Tehnologie va contribui la transformarea antreprenorială a universităților din UE, iar activitățile sale vor maximiza sinergiile și complementaritățile cu acțiunile din cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială”.

Prosperitatea economică și socială a Europei, calitatea vieții, a locurilor de muncă și a mediului depind de capacitatea noastră de a crea cunoștințe și de a inova. Abordările ascendente în cadrul primului și celui de-al treilea pilon vizează în primul rând să consolideze excelența, să creeze cunoștințe și inovare și să încurajeze sporirea investițiilor mai ales în noile domenii cu creștere rapidă ale științei de vârf și inovării revoluționare cu potențial de extindere. Acestea sunt esențiale pentru eliminarea decalajelor în materie de cunoștințe și de inovare și pentru consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale Uniunii, sprijinind, astfel, obiectivele strategice ale Uniunii și prioritățile de politică și contribuind la creșterea economică și competitivitatea pe termen lung.

Cei trei piloni vor fi susținuți de **activități pentru a consolida Spațiul European al Cercetării**, și anume: partajarea excelenței pentru a exploata pe deplin potențialul în țările mai puțin performante în domeniul C&I, astfel încât acestea să atingă standardele de excelență ridicate ale Uniunii (de exemplu, prin formarea de echipe, programe de înfrățire, catedre SEC) și reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare, acoperind următoarea generație a mecanismului de sprijin al politicilor.

Această parte va include, de asemenea, acțiuni legate de: activități prospective; monitorizarea și evaluarea programului-cadru și diseminarea și exploatarea rezultatelor; modernizarea universităților europene; sprijinirea cooperării internaționale extinse; și știința, societatea și cetățenii.

Structura bazată pe trei piloni va consolida **coerența internă a diferitelor părți ale programului**, în vederea atingerii obiectivelor de la nivelul programului. Formularea unor motivații clar definite și complementare va consolida interconectivitatea acestora, știința deschisă și inovarea deschisă reprezentând teme comune. Astfel, se va garanta **o abordare sistemică bazată pe impacturi** care reunește mai multe discipline și părți separate pentru un impact mai bun. De exemplu, misiunile vor avea un efect de atragere a activităților în cadrul pilonilor privind știința deschisă și inovarea deschisă, în timp ce inovațiile cu potențial de extindere rapidă care decurg din cercetarea colaborativă, granturile pentru validarea conceptului ale Consiliului european pentru cercetare sau *comunitățile de cunoaștere și inovare* ale EIT vor fi semnalate rapid Consiliului european pentru inovare. Planificarea strategică va consolida și mai mult coerența internă a programului.

Elemente transversale

Orizont Europa va **întări în mod semnificativ cooperarea internațională** care este esențială pentru a garanta accesul la talente, cunoștințe, know-how, instalații și piețe la nivel mondial, pentru a răspunde în mod eficient provocărilor globale, precum și pentru a pune în aplicare angajamentele asumate la nivel mondial. Programul-cadru va intensifica cooperarea și va extinde acordurile de asociere pentru a include țări cu capacități științifice, tehnologice și de inovare excelente. Programul va continua să finanțeze entități din țări cu venituri scăzute și medii, precum și entități din țările industrializate și țări cu economii emergente doar dacă dețin competențe sau instalații esențiale.

Principiul științei deschise va sta la baza modului de operare al noului program. Acesta va merge dincolo de politica accesului liber din cadrul programului Orizont 2020 și va solicita accesul liber la publicații și date (cu posibilități solide de derogare pentru acestea din urmă) și planuri de gestionare a datelor de cercetare. Programul va promova utilizarea pe scară largă a datelor FAIR (ușor de găsit, accesibile, interoperabile și reutilizabile) și a activităților care sporesc competențele cercetătorilor în știința deschisă și sprijină sistemele de recompensare care promovează știința deschisă. Integritatea cercetării și știința cetățenilor vor juca un rol central, precum și dezvoltarea unei noi generații de indicatori de evaluare a cercetării.

Orizont Europa va adopta o abordare **nouă și mai axată pe impacturi cu privire la parteneriate**. Numeroasele parteneriate europene existente în prezent vor fi raționalizate, astfel încât să poată continua în forme simplificate care sunt deschise tuturor (de exemplu mediului academic, industriei, statelor membre și fundațiilor filantropice), asigurându-se totodată faptul că pot contribui în mod eficient la îndeplinirea obiectivelor generale și specifice ale Orizont Europa. Ele vor fi concepute pe baza principiului valorii adăugate a Uniunii, al transparenței, al deschiderii, al impactului, al efectului de levier, al angajamentului financiar pe termen lung asumat de toate părțile, al flexibilității, al coerenței și al complementarității cu inițiative regionale, naționale și ale Uniunii. Această abordare are ca obiectiv crearea unor parteneriate consolidate și raționalizate care evită suprapunerile și dublarea eforturilor și care sunt mai bine aliniată la prioritățile de politică ale Uniunii.

Vor exista trei niveluri de parteneriate:

- (a) programate în comun, bazate pe memorandumuri de înțelegere sau pe angajamente contractuale cu partenerii;
- (b) cofinanțate, bazate pe o acțiune de cofinanțare a programului unică și flexibilă;
- (c) parteneriate instituționalizate (bazate pe articolul 185 sau pe articolul 187 din TFUE și pe Regulamentul EIT pentru *comunitățile de cunoaștere și inovare*).

Domeniile de acțiune ale parteneriatelor, inclusiv posibila continuare a celor existente, vor fi identificate în cursul procesului de planificare strategică (temeiul juridic propus stabilește doar instrumentele și criteriile care vor sta la baza utilizării acestora). Propunerile privind viitoarele comunități de cunoaștere și inovare ale EIT vor fi indicate în Agenda strategică de inovare a EIT și vor lua în considerare rezultatele procesului de planificare strategică. Temele vor fi identificate și selectate într-un mod care maximizează sinergiile și complementaritățile cu acțiunile din cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială”.

Propunerea Comisiei privind cadrul financiar multianual 2021-2027 a stabilit un obiectiv mai ambițios pentru **integrarea** aspectelor climatice la nivelul tuturor programelor UE, cu o țintă globală de 25 % din cheltuielile UE care să contribuie la atingerea obiectivelor climatice. Contribuția prezentului program la atingerea acestei ținte globale va fi urmărită printr-un sistem al UE de indicatori privind clima, la un nivel de defalcare corespunzător, inclusiv prin utilizarea unor metodologii mai precise atunci când sunt disponibile. Comisia va continua să prezinte anual informațiile referitoare la creditele de angajament, în contextul proiectului de buget anual.

Pentru a sprijini utilizarea deplină a potențialului programului de a contribui la atingerea obiectivelor climatice, Comisia vă căuta să identifice acțiuni relevante pe tot parcursul proceselor de pregătire, punere în aplicare, revizuire și evaluare a programului.

Sinergii

Sinergiile dintre diferitele programe ale Uniunii vor fi încurajate și sporite prin procesul de planificare strategică, care va servi drept cadru de referință pentru sprijinul acordat C&I la nivelul bugetului Uniunii. Astfel, se vor asigura sinergii eficace și operaționale cu alte programe ale Uniunii, în special pentru a dezvolta o interfață mai eficace între știință și politici și pentru a răspunde nevoilor în materie de politici, precum și pentru a promova diseminarea și utilizarea mai rapidă a rezultatelor cercetării și inovării și pentru a permite urmărirea unor obiective comune și stabilirea unor domenii comune pentru activități (cum ar fi domeniile pentru parteneriate sau domeniile pentru acțiuni).

Aceste programe ar trebui să includă, printre altele, politica agricolă comună (PAC), Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE+), Programul spațial european, Programul privind piața unică, Programul pentru mediu și politici climatice (LIFE), Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE), programul Europa digitală, programul Erasmus, fondul InvestEU și instrumentele de acțiune externă [Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională și Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA III)]. O atenție deosebită va fi acordată legăturilor cu semestrul european și cu instrumentul de realizare a reformelor, inclusiv prin mecanismul de sprijin al politicilor.

În deplină complementaritate cu programul Orizont Europa, aceste programe pot oferi sprijin pentru activități de cercetare și de inovare, inclusiv pentru demonstrarea soluțiilor adaptate la contextele/nevoile naționale/regionale specifice, precum și pentru inițiative bilaterale și interregionale. În special, Fondul european de dezvoltare regională va sprijini dezvoltarea unor ecosisteme de cercetare și inovare în statele membre în ceea ce privește infrastructurile, resursele umane, modernizarea sectorului public și a sectorului privat, precum și rețelele de cooperare (inter)regionale, cum ar fi structurile de tip cluster.

Programe precum Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE), programul Europa digitală, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală sau programul LIFE vor utiliza achizițiile publice ca un instrument-cheie pentru a dezvolta infrastructuri fizice și tehnologii și soluții inovatoare care pot fi generate de activitățile programului-cadru și de alte activități.

Norme de participare și de diseminare

Următoarele elemente noi au fost introduse în **normele de participare și de diseminare**:

- **Principiul unui set unic de norme va continua, însă va prezenta îmbunătățiri suplimentare.** În conformitate cu abordarea instituțională referitoare la un cadru unic de reglementare și cu pregătirea CFM, noul Regulament financiar al Uniunii⁸ va fi utilizat ca punct de referință comun la care vor fi aliniate normele aplicabile tuturor programelor de finanțare ale UE.
- **Ratele de finanțare din programul Orizont 2020 vor fi menținute.** Rata de finanțare va avea o valoare maximă care poate fi redusă în cazul în care acest lucru este justificat pentru a pune în aplicare acțiuni specifice. Acest lucru va asigura faptul că programul rămâne atractiv.

⁸ Comisia Europeană (2017), Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Uniunii și normele sale de aplicare, disponibil la adresa:
http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/regulations/financial_regulation_2017_en.pdf

- **Sistemul de rambursare a costurilor va fi simplificat și mai mult**, în special în ceea ce privește costurile reale pentru costurile cu personalul: distincția dintre remunerația de bază și remunerația suplimentară va fi eliminată, iar plafonul privind remunerația suplimentară din Orizont 2020 va fi abolit.
- **Acceptarea mai largă a practicilor obișnuite de contabilitate analitică:** costul unitar al bunurilor și serviciilor facturate intern va permite acoperirea costurilor indirecte reale calculate în conformitate cu practicile obișnuite de contabilitate analitică.
- **Este avută în vedere o valabilitate transversală mai largă a auditurilor și evaluărilor, inclusiv cu alte programe ale Uniunii.** Acest lucru ar trebui să reducă sarcina administrativă pentru beneficiarii fondurilor Uniunii prin alinierea suplimentară a normelor. Normele prevăd în mod explicit valabilitatea transversală prin luarea în considerare și a altor elemente de asigurare, ceea ce reduce necesitatea de a efectua audituri financiare asupra beneficiarilor care au rezultate pozitive cu privire la sistemele lor de audit. În plus, valabilitatea transversală poate face parte din condițiile pentru eliminarea obligației ca beneficiarul să prezinte un certificat privind situația financiară.
- **Fondul de garantare pentru participanți (redenumit Mecanismul de asigurare reciprocă) va fi extins** la toate tipurile de parteneriate instituționalizate, inclusiv la inițiativele în temeiul articolului 185 care nu sunt acoperite de programul Orizont 2020, și la beneficiarii ai altor programe ale Uniunii care fac obiectul gestiunii directe.
- **Diseminare și exploatare:** majoritatea dispozițiilor din normele de participare și de diseminare ale programului Orizont 2020 sunt menținute, fiind efectuate îmbunătățiri suplimentare, acolo unde este cazul. Aceasta include un acces sporit pus pe exploatare, în special în cadrul Uniunii, și pe rolul planului de diseminare și exploatare în timpul și după terminarea proiectului. În plus, Comisia va oferi sprijin specific pentru diseminarea, valorificarea și difuzarea cunoștințelor și va pune un accent mai puternic pe promovarea exploatării rezultatelor C&I.
- **Comunicarea de informații de către beneficiarii fondurilor Uniunii:** în conformitate cu recomandările din raportul Lamy, normele subliniază rolul beneficiarilor în furnizarea de informații specifice coerente, eficiente și proporționale unor audiențe multiple, incluzând mass-media și publicul larg. Pe baza experienței acumulate în cadrul programului Orizont 2020, orientările adresate beneficiarilor le vor arăta cum pot să devină principalii comunicatori cu privire la toate aspectele legate de activitățile proiectului lor.
- **Promovarea științei deschise** va asigura o mai bună exploatare a rezultatelor C&I în cadrul Uniunii. Aceasta va sprijini comercializarea, va crește impactul, va maximiza sinergiile cu alte inițiative ale Uniunii și va spori potențialul de inovare al rezultatelor generate de finanțarea Uniunii.

Sunt avute în vedere în special următoarele acțiuni:

- sprijinirea părților interesate din domeniul C&I pentru ca să adopte pe deplin principiul accesului liber și colaborarea cu acestea pentru a pune în practică Cloudul european pentru știința deschisă;

- consolidarea spațiului european al datelor⁹ care permite circulația nerestricționată și constantă a datelor și cunoștințelor și crearea de stimulente pentru ca beneficiarii programelor și inovatorii să partajeze rezultatele și datele în vederea reutilizării.
- crearea de stimulente pentru exploatarea rezultatelor programului, ajutând beneficiarii să găsească cele mai adecvate instrumente și canale pentru comercializarea inovațiilor lor;
- punerea în aplicare a unei strategii pentru creșterea disponibilității rezultatelor cercetării și inovării și accelerarea utilizării lor, inclusiv în cadrul politicilor, sporind astfel impactul general al programului și potențialul de inovare european;
- furnizarea de sprijin cuprinzător pe tot parcursul ciclului de diseminare și exploatare, pentru a asigura un flux constant de inovații generate de program.

În ceea ce privește Orizont Europa, **criteriile de atribuire** vor fi excelența, impactul și calitatea și eficiența punerii în aplicare. Aceste criterii sunt aceleași ca și în cazul programelor-cadru anterioare.

Regulamentul propus menționează excelența ca fiind singurul criteriu pentru Consiliul european pentru cercetare (CEC), în conformitate cu obiectivul de a extinde frontierele cunoașterii. Această dispoziție nu reprezintă o abatere de la necesitatea stabilită de a spori impactul în cadrul programului. De fapt, impactul se poate referi la impactul științific, tehnologic, socioeconomic sau la alte tipuri de impact. În ceea ce privește CEC, accentul se pune pe impactul științific, care reprezintă punctul de plecare pentru numeroase alte tipuri de impact, inclusiv impactul socioeconomic. CEC va continua să stabilească ambiții clare pentru știința europeană, care să reprezinte o sursă de inspirație, prin crearea unui concurs paneuropean pentru idei și talente.

Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT)

Institutul European de Inovare și Tehnologie, în principal prin intermediul *comunităților sale de cunoaștere și inovare* (CCI), va avea drept obiectiv consolidarea ecosistemelor de inovare care abordează provocările globale, prin stimularea integrării întreprinderilor, cercetării, învățământului superior și antreprenoriatului. În timp ce accentul pus de EIT pe ecosistemele de inovare îl face să se încadreze în mod natural în pilonul privind inovarea deschisă al programului Orizont Europa, caracterul transversal al EIT poate aduce o abordare suplimentară orientată către provocările globale subliniate în program. Propunerile privind viitoarele comunități de cunoaștere și inovare ale EIT în conformitate cu Regulamentul privind EIT vor fi indicate în Agenda strategică de inovare a EIT și vor lua în considerare rezultatele procesului de planificare strategică și prioritățile pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială”.

Centrul Comun de Cercetare (JRC)

Centrul Comun de Cercetare va juca un rol important de sprijinire în cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială” și va aduce o contribuție generală la alte

⁹ Comunicarea Comisiei Europene „Către un spațiu european comun al datelor”, COM(2018)232 final.

părți ale programului Orizont Europa. În acest context, el va continua să furnizeze consiliere științifică și sprijin pentru politicile Uniunii pe tot parcursul ciclului de elaborare a politicilor.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 173 alineatul (3), articolul 182 alineatul (1), articolul 183 și articolul 188 al doilea paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹⁰,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară¹²,

întrucât:

- (1) Uniunea are ca obiectiv consolidarea bazelor sale științifice și tehnologice și încurajarea competitivității sale, inclusiv în ceea ce privește industria, precum și promovarea tuturor activităților de cercetare și inovare pentru îndeplinirea priorităților strategice ale Uniunii, care au ca obiectiv final promovarea păcii, a valorilor Uniunii și a bunăstării popoarelor sale.
- (2) În cadrul acestui obiectiv general, pentru a obține un impact științific, economic și societal, Uniunea ar trebui să investească în cercetare și inovare prin Orizont Europa - programul-cadru pentru cercetare și inovare pentru perioada 2021-2027 (denumit în continuare „programul”), astfel încât să sprijine crearea și difuzarea de cunoștințe și tehnologii de înaltă calitate, să consolideze impactul cercetării și inovării asupra dezvoltării, sprijinirii și punerii în aplicare a politicilor Uniunii, să sprijine utilizarea unor soluții inovatoare în industrie și în societate, pentru a răspunde provocărilor globale și a promova competitivitatea industrială, să stimuleze toate formele de inovare, inclusiv inovarea revoluționară, și să consolideze introducerea pe piață a soluțiilor inovatoare, precum și să optimizeze realizarea investițiilor necesare în vederea obținerii unui impact mai mare în cadrul unui Spațiu European al Cercetării consolidat.

¹⁰ JO C , , p. .

¹¹ JO C , , p. .

¹² Poziția Parlamentului European din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din

- (3) Promovarea activităților de cercetare și de inovare considerate necesare pentru realizarea obiectivelor de politică ale Uniunii ar trebui să țină seama de principiul inovării, astfel cum a fost prezentat în Comunicarea Comisiei din 15 mai 2018 „O agendă europeană reînnoită pentru cercetare și inovare - șansa Europei de a-și modela viitorul” [COM(2018)306].
- (4) Știința deschisă, inovarea deschisă și deschiderea către lume constituie principii generale care ar trebui să garanteze excelența și impactul investițiilor Uniunii în cercetare și inovare. Ele ar trebui să fie respectate în cadrul punerii în aplicare a programului, în special în ceea ce privește planificarea strategică a pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială”.
- (5) Știința deschisă, inclusiv accesul liber la publicațiile științifice și la datele de cercetare, are potențialul de a spori calitatea, impactul și beneficiile științei și de a accelera dezvoltarea cunoștințelor, făcându-le mai fiabile, mai eficiente și mai precise, mai ușor de înțeles de către societate și capabile să răspundă provocărilor societale. Ar trebui prevăzute dispoziții prin care să se asigure faptul că beneficiarii oferă acces liber la publicațiile științifice evaluate inter pares, la datele de cercetare și la alte rezultate ale cercetării într-un mod deschis și nediscriminatoriu, gratuit și cât mai devreme posibil în cadrul procesului de diseminare, pentru a permite utilizarea și reutilizarea pe scară cât mai largă a acestora. Ar trebui să se acorde o importanță sporită în special gestionării responsabile a datelor de cercetare, care ar trebui să respecte principiile FAIR (să fie ușor de găsit, accesibile, interoperabile și reutilizabile), în special prin integrarea în politici a planurilor de gestionare a datelor. Acolo unde este cazul, beneficiarii ar trebui să utilizeze posibilitățile oferite de Cloudul european pentru știința deschisă și să respecte alte principii și practici ale științei deschise.
- (6) Conceperea și elaborarea programului ar trebui să răspundă necesității de stabilire a unei mase critice de activități sprijinite, la nivelul întregii Uniuni și prin cooperare internațională, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU. Punerea în aplicare a programului ar trebui să consolideze urmărirea acestui obiectiv.
- (7) Activitățile sprijinite în cadrul programului ar trebui să contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților Uniunii, la monitorizarea și evaluarea progreselor în raport cu aceste obiective și priorități și la dezvoltarea unor priorități noi sau revizuite.
- (8) Programul ar trebui să mențină un echilibru între o finanțare ascendentă (bazată pe cercetători sau pe inovatori) și o abordare descendentă (determinată de priorități definite strategic), în funcție de tipul cercetării și de comunitățile de inovare care sunt implicate, de tipurile și scopul activităților realizate și de impacturile așteptate. Combinația acestor factori ar trebui să determine alegerea abordării pentru diferitele părți ale programului, care contribuie la îndeplinirea tuturor obiectivelor generale și specifice ale programului.
- (9) Acțiunile de cercetare din cadrul pilonului „Știință deschisă” ar trebui să fie stabilite în funcție de necesitățile și oportunitățile din domeniul științei. Agenda de cercetare ar trebui să fie stabilită în strânsă colaborare cu comunitatea științifică. Cercetarea ar trebui finanțată în funcție de criteriul excelenței.
- (10) Pilonul „Provocări globale și competitivitate industrială” ar trebui să fie stabilit prin intermediul unor clustere de activități de cercetare și inovare, în vederea maximizării integrării în domeniile de activitate respective, asigurând totodată un nivel ridicat și durabil al impactului în raport cu resursele utilizate. Aceasta va încuraja colaborarea

între mai multe discipline, sectoare, politici și țări, în vederea atingerii obiectivelor ONU de dezvoltare durabilă și a creșterii competitivității industriilor Uniunii.

- (11) Implicarea deplină a industriei în program, la toate nivelurile, de la antreprenori individuali și întreprinderile mici și mijlocii la întreprinderi de mari dimensiuni, ar trebui să constituie unul dintre principalele mijloace prin care urmează să fie realizate obiectivele programului, în special creșterea economică și crearea de locuri de muncă durabile. Industria ar trebui să contribuie la perspectivele și prioritățile stabilite prin intermediul procesului de planificare strategică care ar trebui să sprijine dezvoltarea programelor de lucru. Participarea industriei la acțiuni ar trebui să fie sprijinită la niveluri cel puțin comparabile cu cele prevăzute în programul-cadru anterior Orizont 2020, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹³ („Orizont 2020”).
- (12) Este important să sprijinim industria pentru ca Uniunea să rămână sau să devină un lider mondial în domeniul inovării, digitalizării și decarbonizării, în special prin investiții în tehnologiile generice esențiale care vor sta la baza întreprinderilor de mâine. Acțiunile programului ar trebui să fie utilizate pentru a oferi soluții la disfuncționalitățile pieței sau la situațiile de investiții sub nivelul optim, în mod proporțional, fără a se suprapune finanțărilor private sau a le exclude, și ar trebui să aibă o valoare adăugată europeană clară. Aceasta va asigura coerența acțiunilor programului cu normele UE privind ajutoarele de stat, evitându-se denaturările nejustificate ale concurenței pe piața internă.
- (13) Programul ar trebui să sprijine cercetarea și inovarea în mod integrat, respectând toate dispozițiile relevante ale Organizației Mondiale a Comerțului. Conceptul de cercetare, inclusiv dezvoltarea experimentală, ar trebui să fie utilizat în conformitate cu manualul Frascati elaborat de OCDE, în timp ce conceptul de inovare ar trebui să fie utilizat în conformitate cu manualul Oslo, elaborat de OCDE și Eurostat, urmând o abordare largă care acoperă inovarea socială. Ca și în cazul programului-cadru anterior Orizont 2020, definițiile OCDE cu privire la nivelul de maturitate tehnologică ar trebui să fie luate în considerare la clasificarea cercetării tehnologice, a dezvoltării de produse și a activităților demonstrative, precum și la definirea tipurilor de acțiuni disponibile în cadrul cererilor de propuneri. În principiu, granturile nu ar trebui să fie acordate pentru acțiuni în cadrul cărora activitățile depășesc nivelul de maturitate tehnologică 8. Programul de lucru pentru o anumită cerere de propuneri din cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială” ar putea permite granturi pentru validarea pe scară largă a produselor și replicarea pe piață.
- (14) Comunicarea Comisiei privind evaluarea intermediară a programului Orizont 2020 [COM(2018) 2 final] a oferit un set de recomandări privind prezentul program, inclusiv privind normele de participare și de diseminare, bazându-se pe lecțiile învățate din programul precedent, precum și pe contribuțiile din partea instituțiilor UE și a părților interesate. Printre recomandări se numără realizarea de investiții mai ambițioase, pentru a atinge o masă critică și pentru a maximiza impactul; sprijinirea inovării revoluționare; acordarea de prioritate investițiilor Uniunii în cercetare și inovare (C&I) în domenii cu valoare adăugată ridicată, în special printr-o abordare bazată pe misiuni, prin implicarea cetățenilor și comunicarea extinsă; raționalizarea cadrului de finanțare al Uniunii, inclusiv prin simplificarea gamei de inițiative de parteneriat și de programe de cofinanțare; dezvoltarea unor sinergii sporite și mai

13

concrete între diferitele instrumente de finanțare ale Uniunii, în special cu scopul de a contribui la mobilizarea potențialului neexploatat de C&I în întreaga Uniune; întărirea cooperării internaționale și consolidarea deschiderii în vederea participării țărilor terțe, precum și continuarea simplificării bazate pe experiența dobândită în urma punerii în aplicare a programului Orizont 2020.

- (15) Programul ar trebui să urmărească realizarea de sinergii cu alte programe ale Uniunii, din etapa de concepere și planificare strategică, până în etapa de selectare a proiectelor, de gestionare, comunicare, diseminare și exploatare a rezultatelor, monitorizare, audit și guvernanta. În vederea evitării suprapunerilor și a dublării eforturilor și pentru a crește efectul de levier al finanțării din partea Uniunii, pot avea loc transferuri din alte programe ale Uniunii către activitățile Orizont Europa. În aceste cazuri, ele vor respecta normele programului Orizont Europa.
- (16) Pentru a obține cel mai mare impact posibil al finanțării acordate de Uniune și cea mai eficientă contribuție la obiectivele de politică ale Uniunii, programul ar trebui să instituie parteneriate europene cu parteneri din sectorul privat și/sau public. Printre parteneri se numără industria, organizațiile de cercetare, organismele cu misiune de serviciu public la nivel local, regional, național sau internațional, și organizațiile societății civile, cum ar fi fundațiile care susțin și/sau desfășoară activități de cercetare și inovare, cu condiția ca impacturile dorite să poată fi atinse mai eficient prin intermediul unui parteneriat decât exclusiv de către Uniune.
- (17) Programul ar trebui să întărească cooperarea dintre parteneriatele europene și partenerii din sectorul public și/sau privat la nivel internațional, inclusiv prin reunirea programelor pentru cercetare și inovare și a investițiilor transfrontaliere în cercetare și inovare, ceea ce oferă avantaje reciproce cetățenilor și întreprinderilor, permițând, în același timp, Uniunii Europene să-și apere interesele în domenii strategice¹⁴.
- (18) Centrul Comun de Cercetare (JRC) ar trebui să ofere în continuare politicilor Uniunii cunoștințe științifice independente și orientate către client și asistență tehnică pe parcursul întregului ciclu al politicilor. Acțiunile directe ale JRC ar trebui să fie puse în aplicare în mod flexibil, eficient și transparent, ținând seama de necesitățile relevante ale utilizatorilor JRC și de necesitățile politicilor Uniunii și asigurând protecția intereselor financiare ale Uniunii. JRC ar trebui să continue să genereze resurse suplimentare.
- (19) Pilonul „Inovare deschisă” ar trebui să stabilească o serie de măsuri de sprijin integrat pentru nevoile antreprenorilor și antreprenoriatului, menite să dezvolte și să accelereze inovarea revoluționară pentru creșterea rapidă a pieței. Acesta ar trebui să atragă întreprinderile inovatoare cu potențial de extindere la nivel internațional și la nivelul Uniunii și să ofere granturi și coinvestiții rapide și flexibile, inclusiv cu ajutorul investitorilor privați. Aceste obiective ar trebui să fie urmărite prin crearea unui Consiliu european pentru inovare (CEI). Acest pilon ar trebui să sprijine, de asemenea, Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) și ecosistemele europene de inovare în general, în special prin parteneriate de cofinanțare cu actori de la nivel național și regional care sprijină inovarea.
- (20) Obiectivele de politică ale acestui program vor fi realizate, de asemenea, prin instrumentele financiare și garanția bugetară din cadrul domeniilor de politică ale

¹⁴

A se vedea, de exemplu, propunerea Comisiei privind un regulament de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în UE, COM(2017)487.

Fondului InvestEU. Sprijinul financiar ar trebui să fie utilizat pentru a oferi soluții la disfuncționalitățile pieței sau la situațiile de investiții sub nivelul optim, în mod proporțional, fără a se suprapune finanțării private sau a le exclude și fără a denatura concurența pe piața internă. Acțiunile ar trebui să aibă o valoare adăugată europeană clară.

- (21) Prin instrumentele sale, Pathfinder și Accelerator, CEI ar trebui să urmărească identificarea, dezvoltarea și punerea în aplicare a inovațiilor revoluționare creatoare de piețe, precum și sprijinirea extinderii lor rapide la nivelul UE și la nivel internațional. Printr-un sprijin coerent și raționalizat acordat inovării revoluționare, CEI ar trebui să umple golul existent în ceea ce privește sprijinul public și investițiile private pentru inovațiile revoluționare. Instrumentele CEI necesită funcții de gestionare și juridice specifice, pentru a reflecta obiectivele sale, în special activitățile de introducere pe piață.
- (22) Prin finanțarea mixtă în cadrul CEI, Acceleratorul ar trebui să permită depășirea „văii morții” existente între cercetare, comercializarea înainte de producția de masă și extinderea întreprinderilor. Completând programul InvestEU instituit prin Regulamentul ...¹⁵..., Acceleratorul ar trebui să ofere sprijin operațiilor care prezintă riscuri tehnologice sau comerciale de așa natură încât nu sunt considerate rentabile și nu pot mobiliza investiții semnificative de pe piață.
- (23) Institutul European de Inovare și Tehnologie, în principal prin intermediul comunităților sale de cunoaștere și inovare (CCI), ar trebui să aibă drept obiectiv consolidarea ecosistemelor de inovare care abordează provocările globale, prin stimularea integrării întreprinderilor, cercetării, învățământului superior și antreprenoriatului. Prin activitățile sale, EIT ar trebui să stimuleze inovarea și să sprijine integrarea învățământului superior în ecosistemul de inovare, în special prin: stimularea educației antreprenoriale, stimularea unor colaborări strânse fără caracter disciplinar între industrie și mediul academic și identificarea posibilelor competențe ale viitorilor inovatori pentru a aborda provocările globale, care includ competențele digitale și de inovare avansate. Beneficiarii CEI ar trebui să poată avea acces la programele de sprijin oferite de EIT, iar întreprinderile nou-înființate generate de comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT ar trebui să aibă acces la acțiunile CEI. În timp ce accentul pus de EIT pe ecosistemele de inovare ar trebui să-l facă să se încadreze în mod natural în pilonul „Inovare deschisă”, planificarea comunităților sale de cunoaștere și inovare ar trebui să fie aliniată prin intermediul procesului de planificare strategică cu pilonul „Provocări globale și competitivitate industrială”.
- (24) Asigurarea și menținerea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile care concurează pe o piață dată ar trebui să constituie o cerință esențială pentru succesul inovării revoluționare sau disruptive, permițând astfel în special întreprinderilor inovatoare mici și mijlocii să profite de beneficiile investițiilor realizate și să obțină o cotă de piață.
- (25) Programul ar trebui să promoveze și să integreze cooperarea cu țările terțe și cu organizații internaționale și inițiativele bazate pe interese comune, avantaje reciproce și angajamente globale pentru punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU. Cooperarea internațională ar trebui să aibă ca obiectiv consolidarea excelenței, a atractivității și a competitivității economice și industriale a Uniunii în domeniul cercetării și inovării, abordarea provocărilor globale, astfel cum reies din

15

obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, și susținerea politicilor externe ale Uniunii. Ar trebui să fie urmată o abordare de deschidere generală în ceea ce privește participarea internațională și acțiuni de cooperare internațională specifice, în special prin asigurarea faptului că entitățile stabilite în țări terțe cu venituri scăzute și medii sunt eligibile pentru finanțare adecvată. În același timp, ar trebui să se promoveze asocierea țărilor terțe la program.

- (26) Pentru a aprofunda legătura dintre știință și societate și a maximiza beneficiile interacțiunii dintre acestea, programul ar trebui să implice cetățenii și organizațiile societății civile în conceperea și crearea în comun a unor agende și conținuturi responsabile de cercetare și inovare, prin promovarea educației științifice, prin oferirea unui acces liber la cunoștințele științifice și prin facilitarea participării cetățenilor și a organizațiilor societății civile la activitățile sale. Acest lucru ar trebui realizat în întregul program și prin activități specifice din partea „Consolidarea Spațiului European al Cercetării”. Implicarea cetățenilor și a societății civile în cercetare și inovare ar trebui însoțite de activități de informare a publicului pentru a genera și a încuraja sprijinul public pentru program. De asemenea, programul ar trebui să urmărească eliminarea obstacolelor și stimularea sinergiilor dintre știință, tehnologie, cultură și arte, pentru a obține o nouă calitate a inovării durabile.
- (27) În temeiul articolului 349 din TFUE, regiunile ultraperiferice ale Uniunii au dreptul la măsuri specifice (ținând cont de situația lor structurală, socială și economică) în ceea ce privește accesul la programele orizontale ale Uniunii. Prin urmare, programul ar trebui să ia în considerare caracteristicile specifice ale regiunilor respective, în conformitate cu Comunicarea Comisiei „Un parteneriat strategic consolidat și reînnoit cu regiunile ultraperiferice ale UE” [COM (2017) 623 final], aprobată de Consiliu la 12 aprilie 2018.
- (28) Activitățile desfășurate în cadrul programului ar trebui să vizeze eliminarea inegalităților de gen și promovarea egalității între femei și bărbați în domeniul cercetării și inovării, în conformitate cu articolele 2 și 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană și cu articolul 8 din TFUE. Dimensiunea de gen ar trebui să fie integrată în mod adecvat în conținutul cercetării și inovării și să fie urmată în toate etapele ciclului de cercetare.
- (29) Având în vedere specificitățile industriei apărării, dispozițiile detaliate privind finanțarea de către Uniune a proiectelor de cercetare în domeniul apărării ar trebui să fie stabilite prin Regulamentul de instituire a Fondului european de apărare¹⁶, care definește normele de participare pentru cercetarea în domeniul apărării. Activitățile de cercetare și inovare desfășurate în cadrul Fondului european de apărare ar trebui să se concentreze în mod exclusiv asupra aplicațiilor de apărare.
- (30) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar pentru program. Suma indicată pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) va constitui principala valoare de referință pentru Parlamentul European și Consiliu în cursul procedurii bugetare anuale, în sensul *[trimiterea urmează să fie actualizată, după caz, în conformitate cu noul acord interinstituțional: punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune*

financiară¹⁷]. Regulamentul (UE, Euratom) nr. [noul regulament financiar] (denumit în continuare „Regulamentul financiar”) se aplică prezentului program, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel. Acesta prevede norme de execuție a bugetului Uniunii, printre care și normele privind granturile, premiile, achizițiile publice, execuția indirectă, asistența financiară, instrumentele financiare și garanțiile bugetare.

- (31) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁸, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2988/95 al Consiliului¹⁹, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului²⁰ și cu Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului²¹, interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri proporționale, printre care se numără prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a cazurilor de fraudă, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, acolo unde este cazul, impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) poate ancheta și trimite în judecată cazuri de fraudă și alte infracțiuni care afectează interesele financiare ale Uniunii, conform prevederilor Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului²². În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii și să acorde accesul și drepturile necesare Comisiei, OLAF, EPPO și Curții de Conturi Europene (CCE), asigurându-se totodată că orice parte terță implicată în execuția fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente.
- (32) În temeiul [trimiterea urmează să fie actualizată, după caz, în conformitate cu o nouă decizie cu privire la țările și teritoriile de peste mări: articolului 94 din Decizia 2013/755/UE a Consiliului²³], persoanele și entitățile stabilite în țări și teritorii de peste mări (TTPM) sunt eligibile pentru finanțare sub rezerva regulilor și obiectivelor programului și a eventualelor mecanisme aplicabile statului membru de care aparține țara respectivă sau teritoriul respectiv.

¹⁷ Trimiterea trebuie actualizată: JO C 373, 20.12.2013, p. 1. Acordul poate fi consultat la adresa: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013O1220\(01\)&from=RO](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013O1220(01)&from=RO)

¹⁸ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

¹⁹ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.95, p. 1).

²⁰ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.96, p. 2).

²¹ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

²² Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

²³ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (33) În conformitate cu punctele 22 și 23 din Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016, este necesar ca acest program să fie evaluat pe baza informațiilor colectate prin intermediul cerințelor de monitorizare specifice, evitându-se totodată reglementarea și sarcinile administrative excesive, mai ales asupra statelor membre. Aceste cerințe, dacă este cazul, pot include indicatori cuantificabili, ca bază pentru evaluarea efectelor programului pe teren.
- (34) În vederea completării sau a modificării indicatorilor căilor de impact, acolo unde se consideră necesar, ar trebui delegată Comisiei competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016. În special, pentru a se asigura o participare egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.
- (35) Coerența și sinergiile dintre Orizont Europa și programul spațial al UE vor promova un sector spațial european inovator și competitiv la nivel mondial, vor consolida autonomia Europei în ceea ce privește accesarea și utilizarea spațiului într-un mediu sigur și securizat și vor consolida rolul Europei pe scena mondială. Soluțiile inovatoare în cadrul Orizont Europa vor fi susținute prin date și servicii puse la dispoziție prin programul spațial.
- (36) Normele de participare și de diseminare ar trebui să reflecte în mod adecvat nevoile programului, luând în considerare preocupările exprimate și recomandările făcute de diferitele părți interesate.
- (37) Normele comune aplicabile întregului program ar trebui să asigure un cadru coerent care să faciliteze participarea la programele finanțate prin bugetul programului, inclusiv participarea la programe gestionate de organisme de finanțare cum ar fi EIT, întreprinderile comune sau orice alte structuri în temeiul articolului 187 din TFUE, precum și participarea la programe lansate de statele membre în temeiul articolului 185 din TFUE. Ar trebui să se asigure flexibilitatea de a adopta norme specifice atunci când acest lucru se justifică.
- (38) Acțiunile care intră în domeniul de aplicare al programului ar trebui să respecte drepturile fundamentale și să se conformeze principiilor recunoscute în special de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. Aceste acțiuni ar trebui să fie în conformitate cu orice obligație juridică, inclusiv cu legislația internațională și cu orice decizii relevante ale Comisiei, ca de exemplu informarea Comisiei din 28 iunie 2013²⁴, precum și cu principiile etice, care includ evitarea oricărei încălcări a integrității cercetării. În cadrul activităților de cercetare ar trebui să se țină seama, de asemenea, de articolul 13 din TFUE și să se limiteze utilizarea animalelor în cercetare și testare, în vederea înlocuirii, în ultimă instanță, a utilizării animalelor.
- (39) În concordanță cu obiectivele de cooperare internațională, astfel cum se prevede la articolele 180 și 186 din TFUE, ar trebui promovată participarea entităților juridice stabilite în țări terțe, precum și a organizațiilor internaționale. Punerea în aplicare a

²⁴ JO C 205, 19.7.2013, p. 9.

programului ar trebui să fie în conformitate cu măsurile adoptate în conformitate cu articolele 75 și 215 din TFUE și ar trebui să respecte legislația internațională. Pentru acțiunile legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii, participarea la anumite acțiuni ale programului poate fi limitată la entități stabilite doar în statele membre sau la entități stabilite în anumite țări asociate sau în alte țări terțe specifice, în plus față de statele membre.

- (40) Reflectând importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și de a îndeplini obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, acest program va contribui la integrarea acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice în politicile Uniunii și la atingerea țintei globale ca 25 % din cheltuielile bugetului UE să sprijine obiectivele climatice.
- (41) Normele financiare orizontale adoptate de Parlamentul European și de Consiliu pe baza articolului 322 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene se aplică prezentului regulament. Normele sunt stipulate în Regulamentul financiar și prevăd, în special, procedura de stabilire și execuție a bugetului prin granturi, achiziții publice, premii și execuție indirectă, instituind totodată controlul răspunderii actorilor financiari. Normele adoptate pe baza articolului 322 din TFUE se referă, de asemenea, la protejarea bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre, întrucât respectarea statului de drept este o condiție prealabilă esențială pentru o bună gestiune financiară și o finanțare eficace din partea UE.
- (42) Utilizarea unor informații preexistente sensibile sau accesul persoanelor neautorizate la rezultatele sensibile poate avea un impact negativ asupra intereselor Uniunii Europene sau ale unuia sau mai multor state membre. Prin urmare, manipularea datelor confidențiale și a informațiilor clasificate ar trebui să fie reglementată de legislația relevantă a Uniunii, inclusiv de regulamentele interne ale instituțiilor, precum Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei care stabilește dispozițiile privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate.
- (43) Este necesar să se stabilească condițiile minime de participare, atât sub forma unei reguli generale care impune consorțiilor să includă cel puțin o persoană juridică dintr-un stat membru, cât și cu privire la specificitățile anumitor tipuri de acțiuni din cadrul programului.
- (44) Este adecvat să se stabilească termenele și condițiile de acordare a finanțării din partea Uniunii pentru participanții la acțiuni în cadrul programului. Granturile ar trebui executate luând în considerare toate formele de contribuție prevăzute în Regulamentul financiar, incluzând sumele forfetare, ratele forfetare și costurile unitare, cu scopul de a continua procesul de simplificare.
- (45) Ratele de finanțare prevăzute în prezentul regulament sunt exprimate ca valori maxime, pentru a se respecta principiul cofinanțării.
- (46) În conformitate cu Regulamentul financiar, programul ar trebui să prevadă o acceptare mai largă a practicilor obișnuite de contabilitate analitică ale beneficiarului în ceea ce privește costurile cu personalul și costurile unitare pentru bunuri și servicii facturate intern.
- (47) Actualul sistem de rambursare a costurilor reale cu personalul ar trebui să fie simplificat și mai mult pornind de la abordarea privind remunerația pe bază de proiect

dezvoltată în cadrul programului Orizont 2020 și ar trebui să fie aliniat la Regulamentul financiar.

- (48) Fondul de garantare pentru participanți, înființat în cadrul programului Orizont 2020 și gestionat de Comisie, s-a dovedit a fi un important mecanism de garantare, care atenuează riscurile asociate sumelor datorate și nerambursate de participanții care nu își respectă obligațiile. Prin urmare, Fondul de garantare pentru beneficiari, redenumit Mecanismul de asigurare reciprocă („Mecanismul”) ar trebui să fie continuat și extins la alte organisme de finanțare, în special la inițiativele în temeiul articolului 185 din TFUE. Mecanismul ar trebui să permită participarea beneficiarilor altor programe ale Uniunii care fac obiectul gestiunii directe.
- (49) Ar trebui să se prevadă norme de reglementare a exploatării și diseminării rezultatelor, pentru a se asigura faptul că beneficiarii protejează, exploatează, diseminează și asigură accesul la rezultate, după caz. Ar trebui acordată mai multă atenție exploatării rezultatelor, în special în Uniune. Beneficiarii ar trebui să își actualizeze planurile de exploatare și diseminare a rezultatelor în timpul și după încheierea acțiunii.
- (50) Ar trebui menținute elementele-cheie ale sistemului de evaluare și selecție a propunerilor din programul anterior Orizont 2020 care acordă o atenție deosebită excelenței. Propunerile ar trebui să fie selectate în continuare pe baza unei evaluări efectuate de experți independenți. Acolo unde este cazul, necesitatea de a asigura coerența globală a portofoliului de proiecte ar trebui să fie luată în considerare.
- (51) Ar trebui luată în considerare o valabilitate transversală mai largă a auditurilor și evaluărilor, inclusiv cu alte programe ale Uniunii, în scopul de a reduce sarcina administrativă pentru beneficiarii fondurilor din partea Uniunii. Valabilitatea transversală ar trebui să fie prevăzută în mod explicit prin luarea în considerare și a altor elemente de asigurare, precum auditurile sistemelor și proceselor.
- (52) Provocările specifice în domeniul cercetării și inovării ar trebui să fie soluționate prin intermediul premiilor, inclusiv premii finanțate sau implementate în comun, dacă este cazul, organizate de Comisie sau de organismul de finanțare împreună cu alte organisme ale Uniunii, țări terțe, organizații internaționale sau entități juridice nonprofit.
- (53) Tipurile de finanțare și metodele de execuție prevăzute în prezentul regulament sunt alese pe baza capacității lor de a atinge obiectivele specifice ale acțiunilor și de a obține rezultate, luându-se în considerare în special costurile controalelor, sarcina administrativă și riscul preconizat de neconformitate. În ceea ce privește granturile, se ține seama și de posibilitatea de a utiliza sume forfetare, rate forfetare și bareme de costuri unitare,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezentul regulament instituie programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul”) și normele de participare și de diseminare pentru acțiunile indirecte în cadrul programului.
- (2) El prevede obiectivele programului, bugetul pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea finanțării.
- (3) Programul este pus în aplicare prin:
 - (a) programul specific instituit prin Decizia.../.../UE²⁵, care include o contribuție financiară pentru EIT;
 - (b) programul specific privind cercetarea în domeniul apărării instituit prin Regulamentul .../.../UE.
- (4) Termenii „Orizont Europa”, „programul” și „programul specific” utilizați în prezentul regulament se referă la chestiuni relevante numai pentru programul specific menționat la alineatul (3) litera (a), cu excepția cazului în care se prevede altfel în mod explicit.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

- (1) „infrastructuri de cercetare” înseamnă instalații care oferă resurse și servicii comunităților de cercetare pentru a desfășura activități de cercetare și pentru a stimula inovarea în domeniile lor. Această definiție include resursele umane asociate și acoperă principalele echipamente sau seturi de instrumente; instalații legate de cunoștințe cum ar fi colecțiile, arhivele sau infrastructuri de date științifice; sisteme informatice, rețele de comunicare, precum și orice altă infrastructură, având un caracter unic și deschis pentru utilizatorii externi, care este esențială pentru obținerea excelenței în cercetare și inovare. Atunci când este cazul, acestea pot fi utilizate și în alte scopuri decât cele de cercetare, de exemplu pentru educație sau servicii publice, și pot fi „amplasate într-un singur loc”, „virtuale” sau „distribuite”;
- (2) „strategie de specializare inteligentă” are același înțeles ca și strategia de specializare inteligentă definită în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului²⁶ și îndeplinește condițiile favorizante stabilite în Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind dispozițiile comune];

²⁵

²⁶ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul

- (3) „parteneriat european” înseamnă o inițiativă în cadrul căreia Uniunea, împreună cu parteneri privați și/sau publici (cum ar fi industria, organizații de cercetare, organisme cu misiune de serviciu public la nivel local, regional, național sau internațional sau organizațiile societății civile, inclusiv fundații), se angajează să sprijine în comun elaborarea și punerea în aplicare a unui program de activități de cercetare și inovare, incluzând activități legate de comercializare și de utilizarea rezultatelor pentru reglementări sau politici;
- (4) „acces liber” înseamnă practica de a furniza utilizatorului final acces online la rezultatele cercetării generate de acțiunile finanțate în cadrul programului, în special la publicațiile științifice și la datele de cercetare, în mod gratuit;
- (5) „misiune” înseamnă un portofoliu de acțiuni menite să obțină un obiectiv măsurabil într-un interval de timp stabilit și un impact asupra științei și tehnologiei și/sau asupra societății și cetățenilor care nu ar putea fi obținut prin acțiuni individuale;
- (6) „achiziție publică înainte de comercializare” înseamnă o achiziție publică de servicii de cercetare și dezvoltare care implică împărțirea riscurilor și beneficiilor în condițiile pieței și dezvoltarea competitivă în etape, existând o separare clară între serviciile de cercetare și de dezvoltare achiziționate și introducerea de produse finite la scară comercială;
- (7) „achiziție publică de soluții inovatoare” înseamnă o achiziție publică în cadrul căreia autoritatea contractantă acționează în calitate de client care lansează bunuri sau servicii inovatoare care nu sunt încă comercializate pe scară largă și pot include teste de conformitate;
- (8) „drepturi de acces” înseamnă drepturi de utilizare a rezultatelor sau a informațiilor preexistente;
- (9) „informații preexistente” înseamnă orice date, know-how sau informații indiferent de natura sau forma acestora, tangibile sau intangibile, inclusiv orice drepturi, cum ar fi drepturile de proprietate intelectuală, care: (i) sunt deținute de beneficiari înainte de aderarea acestora la acțiune; (ii) sunt identificate de beneficiari în scris, în orice mod, după cum este necesar pentru punerea în aplicare a acțiunii sau pentru exploatarea rezultatelor acesteia;
- (10) „diseminare” înseamnă comunicarea publică a rezultatelor prin mijloace adecvate (în afară de diseminarea care rezultă din protejarea sau exploatarea rezultatelor), inclusiv prin publicații științifice în orice mijloc de informare;
- (11) „exploatare” înseamnă utilizarea rezultatelor în alte activități de cercetare și inovare decât cele acoperite de acțiunea vizată sau pentru elaborarea, crearea, producerea și comercializarea unui produs sau proces ori pentru crearea și furnizarea unui serviciu sau în activități de standardizare;
- (12) „condiții echitabile și rezonabile” înseamnă condiții corespunzătoare, inclusiv eventualii termeni financiari sau eventualele condiții de scutire de redevențe, având în vedere circumstanțele specifice ale cererii de acces, de exemplu valoarea reală sau potențială a rezultatelor sau a informațiilor preexistente la care se solicită acces și/sau sfera de aplicare, durata sau alte caracteristici ale exploatării prevăzute;

european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

- (13) „organism de finanțare” înseamnă un organism sau o organizație, alta decât Comisia, menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar, care a primit sarcini de execuție bugetară în cadrul programului din partea Comisiei;
- (14) „organizație internațională de cercetare europeană” înseamnă o organizație internațională ai cărei membri sunt în majoritate state membre sau țări asociate și al cărei obiectiv principal este promovarea cooperării științifice și tehnologice în Europa;
- (15) „entitate juridică” înseamnă orice persoană fizică sau persoană juridică constituită și recunoscută ca atare în temeiul legislației naționale, al legislației Uniunii sau al legislației internaționale, care are personalitate juridică și care poate, acționând în nume propriu, să exercite drepturi și să fie supusă unor obligații, sau o entitate fără personalitate juridică, în conformitate cu articolul 197 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar;
- (16) „entitate juridică non-profit” înseamnă o entitate juridică care, prin forma sa juridică, nu are scop lucrativ sau care are o obligație juridică sau statutară de a nu distribui profituri acționarilor sau membrilor săi individuali;
- (17) „întreprindere cu capitalizare medie” înseamnă o întreprindere care nu este o microîntreprindere, o întreprindere mică sau mijlocie („IMM”), astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei²⁷, și care are cel mult 3 000 de angajați, numărul de angajați fiind calculat în conformitate cu articolele 3, 4, 5 și 6 din titlul I din anexa la recomandarea respectivă;
- (18) „rezultate” înseamnă orice efect tangibil sau intangibil al acțiunii, precum date, know-how sau informații, indiferent de forma sau natura sa, indiferent dacă poate sau nu să fie protejat, precum și orice drepturi care îl însoțesc, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală;
- (19) „marcă de excelență” înseamnă o etichetă certificată care arată că o propunere prezentată ca urmare a unei cereri de propuneri a depășit toate pragurile stabilite în programul de lucru, dar nu a putut fi finanțată din cauza lipsei resurselor bugetare disponibile pentru cererea de propuneri respectivă în cadrul programului de lucru;
- (20) „program de lucru” înseamnă documentul adoptat de Comisie pentru punerea în aplicare a programului specific²⁸ în conformitate cu articolul 12 din acesta sau un document cu un conținut și o structură echivalente adoptat de un organism de finanțare;
- (21) „avans rambursabil” înseamnă partea dintr-o finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau CEI care corespunde unui împrumut în temeiul titlului X din Regulamentul financiar, dar care este acordat direct de Uniune fără scop lucrativ pentru a acoperi costurile activităților corespunzătoare unei acțiuni de inovare și care trebuie să fie rambursat de către beneficiar Uniunii în condițiile prevăzute în contract;
- (22) „contract” înseamnă acordul încheiat de Comisie sau de un organism de finanțare cu o entitate juridică care pune în aplicare o acțiune de inovare și de introducere pe piață și care beneficiază de finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau CEI;

²⁷

²⁸ JO

- (23) „informații clasificate” înseamnă informații UE clasificate astfel cum sunt definite la articolul 3 din Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei, precum și informații clasificate ale statelor membre, informații clasificate ale țărilor terțe cu care Uniunea a încheiat un acord de securitate și informații clasificate ale organizațiilor internaționale cu care Uniunea a încheiat un acord de securitate;
- (24) „operațiune de finanțare mixtă” înseamnă acțiuni sprijinite de la bugetul UE, inclusiv în cadrul mecanismelor de finanțare mixtă în temeiul articolului 2 alineatul (6) din Regulamentul financiar, care combină forme nerambursabile de sprijin și/sau instrumente financiare de la bugetul UE cu forme rambursabile de sprijin din partea unor instituții de dezvoltare sau alte instituții de finanțe publice, precum și din partea unor instituții financiare și investitori comerciali;
- (25) „finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau CEI” înseamnă un singur sprijin financiar pentru o acțiune de inovare și de introducere pe piață, constând într-o combinație specifică alcătuită dintr-un grant sau un avans rambursabil și o investiție în capitaluri proprii;

Articolul 3

Obiectivele programului

1. Obiectivul general al programului este ca investițiile Uniunii în cercetare și inovare să genereze un impact științific, economic și societal care să permită consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale Uniunii și stimularea competitivității sale, inclusiv în industrie, îndeplinirea priorităților strategice ale Uniunii, precum și abordarea provocărilor globale, inclusiv obiectivele de dezvoltare durabilă.
2. Programul are următoarele obiective specifice:
 - (a) să sprijine crearea și difuzarea unor cunoștințe, competențe, tehnologii și soluții la provocările globale noi și de înaltă calitate;
 - (b) să consolideze impactul cercetării și inovării în ceea ce privește elaborarea, sprijinirea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii și să sprijine utilizarea soluțiilor inovatoare în industrie și în societate pentru a aborda provocările mondiale;
 - (c) să stimuleze toate formele de inovare, inclusiv inovarea revoluționară, și să consolideze introducerea pe piață a soluțiilor inovatoare;
 - (d) să optimizeze rezultatele programului în vederea obținerii unui impact mai mare în cadrul unui Spațiu European al Cercetării consolidat.

Articolul 4

Structura programului

- (1) Programul este alcătuit din următoarele părți care contribuie la obiectivele generale și specifice prevăzute la articolul 3:
 - (1) Pilonul I, „Știință deschisă”, care urmărește obiectivul specific stabilit la articolul 3 alineatul (2) litera (a) și care sprijină, de asemenea, obiectivele specifice stabilite la articolul 3 alineatul (2) literele (b) și (c), cu următoarele componente:
 - (a) Consiliul european pentru cercetare (CEC);

- (b) acțiunile Marie Skłodowska-Curie (MSCA);
 - (c) infrastructurile de cercetare.
- (2) Pilonul II, „Provocări globale și competitivitate industrială”, care urmărește obiectivul specific stabilit la articolul 3 alineatul (2) litera (b) și care sprijină, de asemenea, obiectivele specifice stabilite la articolul 3 alineatul (2) literele (a) și (c), cu următoarele componente:
- (a) clusterul „Sănătate”;
 - (b) clusterul „O societate sigură și favorabilă incluziunii”;
 - (c) clusterul „Dezvoltarea digitală și industria”;
 - (d) clusterul „Climă, energie și mobilitate”;
 - (e) clusterul „Alimente și resurse naturale”;
 - (f) acțiunile nenucleare directe ale Centrului comun de cercetare (JRC).
- (3) Pilonul III, „Inovare deschisă”, care urmărește obiectivul specific stabilit la articolul 3 alineatul (2) litera (c) și care sprijină, de asemenea, obiectivele specifice stabilite la articolul 3 alineatul (2) literele (a) și (b), cu următoarele componente:
- (a) Consiliul european pentru inovare (CEI);
 - (b) ecosistemele europene de inovare;
 - (c) Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT).
- (4) Partea „Consolidarea Spațiului European al Cercetării”, care urmărește obiectivul specific stabilit la articolul 3 alineatul (2) litera (d) și care sprijină, de asemenea, obiectivele specifice stabilite la articolul 3 alineatul (2) literele (a), (b) și (c), cu următoarele componente:
- (a) partajarea excelenței;
 - (b) reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare.
- (2) Liniile generale ale activităților sunt stabilite în anexa I.

Articolul 5

Cercetarea în domeniul apărării

1. Activitățile care urmează să fie desfășurate în cadrul programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b) și care sunt prevăzute în Regulamentul de instituire a Fondului european de apărare sunt cercetarea axată exclusiv pe aplicații în domeniul apărării, cu obiectivul de a stimula competitivitatea, eficiența și inovarea industriei apărării.
2. Prezentul regulament nu se aplică programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b), cu excepția prezentului articol, a articolului 1 alineatele (1) și (3) și a articolului 9 alineatul (1).

Articolul 6

Punerea în aplicare și forme de finanțare din partea UE

1. Programul este pus în aplicare prin gestiune directă în conformitate cu Regulamentul financiar sau prin gestiune indirectă cu organismele de finanțare menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.
2. Programul poate furniza finanțare pentru acțiunile indirecte sub oricare dintre formele prevăzute în Regulamentul financiar, în special granturi (inclusiv granturi de funcționare), premii și achiziții publice. De asemenea, poate furniza finanțare sub forma instrumentelor financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă.
3. Normele de participare și de diseminare stabilite în prezentul regulament se aplică acțiunilor indirecte.
4. Principalele tipuri de acțiuni care urmează să fie folosite în cadrul programului sunt stabilite și definite în anexa II. Toate formele de finanțare sunt folosite într-un mod flexibil în cadrul tuturor obiectivelor programului, utilizarea lor fiind determinată pe baza nevoilor și a caracteristicilor obiectivelor specifice.
5. Programul sprijină, de asemenea, acțiunile directe întreprinse de JRC. În cazul în care aceste acțiuni contribuie la inițiativele stabilite în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din TFUE, această contribuție nu este considerată ca făcând parte din contribuția financiară alocată inițiativelor menționate.
6. Punerea în aplicare a programului specific²⁹ se bazează pe o planificare multianuală transparentă și strategică a activităților de cercetare și inovare, în special în ceea ce privește pilonul „Provocări globale și competitivitate industrială”, în urma consultărilor cu părțile interesate cu privire la priorități, tipurile de acțiuni adecvate și modalitățile de punere în aplicare care trebuie să fie utilizate. Acest lucru asigură alinierea cu alte programe relevante ale Uniunii.
7. Activitățile Orizont Europa sunt în principal realizate prin cereri de propuneri, dintre care unele sunt organizate în cadrul misiunilor și parteneriatelor europene.
8. Activitățile de cercetare și inovare desfășurate în cadrul Orizont Europa se concentrează asupra aplicațiilor civile.
9. Programul asigură promovarea efectivă a egalității de gen și a dimensiunii de gen în conținutul cercetării și al inovării. Se acordă o atenție specială asigurării echilibrului de gen, în funcție de situația în domeniul cercetării și inovării în cauză, în comitetele de evaluare și în organisme cum ar fi grupurile de experți.

Articolul 7

Misiuni

1. Misiunile sunt programate în cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială”, dar pot, de asemenea, beneficia de acțiunile desfășurate în cadrul altor părți ale programului.
2. Misiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu articolul 5 din programul specific. Evaluarea se efectuează în conformitate cu articolul 26.

²⁹ ...

3. Misiunile:
- (a) au o valoare adăugată europeană clară și contribuie la îndeplinirea priorităților Uniunii;
 - (b) sunt îndrăznețe și constituie surse de inspirație, și, prin urmare, au o largă relevanță societală sau economică;
 - (c) indică o direcție clară și sunt orientate, măsurabile și delimitate în timp;
 - (d) sunt axate pe activități de cercetare și inovare ambițioase, dar realiste;
 - (e) stimulează activități care implică mai multe discipline, sectoare și actori;
 - (f) sunt deschise la soluții multiple și ascendente.

Articolul 8

Parteneriate europene

1. O serie de părți ale programului Orizont Europa pot fi puse în aplicare prin parteneriate europene. Implicarea Uniunii în parteneriatele europene poate lua oricare dintre următoarele forme:
- (a) participarea la parteneriate create pe baza unor memorandumuri de înțelegere și/sau a unor angajamente contractuale între Comisie și partenerii menționați la articolul 2 alineatul (3), care precizează obiectivele parteneriatului, angajamentele aferente privind contribuțiile financiare și/sau contribuțiile în natură ale partenerilor, indicatori-cheie de performanță și de impact, precum și rezultatele care trebuie obținute. Acestea includ identificarea activităților de cercetare și inovare complementare care sunt puse în aplicare de parteneri și de program (parteneriate europene programate în comun);
 - (b) participarea și contribuția financiară la un program de activități de cercetare și inovare, pe baza angajamentului partenerilor privind contribuții financiare și în natură și a integrării activităților relevante ale acestora utilizând o acțiune de cofinanțare a programului (parteneriate europene cofinanțate);
 - (c) participarea și contribuția financiară la programe de cercetare și inovare desfășurate de mai multe state membre în conformitate cu articolul 185 din TFUE sau de către organisme instituite în temeiul articolului 187 din TFUE, cum ar fi întreprinderile comune, sau de comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT în conformitate cu [Regulamentul privind EIT] (parteneriate europene instituționalizate), care urmează să fie puse în aplicare numai în cazurile în care alte tipuri de parteneriate europene nu ar îndeplini obiectivele sau nu ar genera impacturile preconizate necesare și dacă acest lucru este justificat de o perspectivă pe termen lung și de un grad ridicat de integrare, incluzând gestionarea centrală a tuturor contribuțiilor financiare.
2. Parteneriatele europene:
- (a) sunt stabilite în cazurile în care vor permite atingerea obiectivelor Orizont Europa în mod mai eficient decât Uniunea singură;
 - (b) aderă la principiul valorii adăugate a Uniunii, al transparenței, deschiderii, al impactului, al efectului de levier, al angajamentului financiar pe termen lung asumat de toate părțile implicate, al flexibilității, al coerenței și al

complementarității cu inițiativele Uniunii și cu inițiative locale, regionale, naționale și internaționale;

- (c) sunt limitate în timp și includ condiții pentru eliminarea treptată a finanțării din partea programului.

Dispozițiile și criteriile privind selecția, punerea lor în aplicare, monitorizarea, evaluarea și eliminarea treptată sunt stabilite în anexa III.

Articolul 9

Buget

- (1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a programului-cadru pentru perioada 2021-2027 este de 94 100 000 000 EUR la prețuri curente pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a), la care se adaugă suma pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b), astfel cum este prevăzută în Regulamentul.... de instituire a Fondului european de apărare.
- (2) Repartizarea orientativă a sumei menționate la alineatul (1) prima jumătate a propoziției este următoarea:
- (a) 25 800 000 000 EUR pentru pilonul I, „Știință deschisă”, pentru perioada 2021-2027, din care
- (1) 16 600 000 000 EUR pentru Consiliul european pentru cercetare;
 - (2) 6 800 000 000 EUR pentru acțiunile Marie Skłodowska-Curie;
 - (3) 2 400 000 000 EUR pentru infrastructurile de cercetare;
- (b) 52 700 000 000 EUR pentru pilonul II, „Provocări globale și competitivitate industrială”, pentru perioada 2021-2027, din care
- (1) 7 700 000 000 EUR pentru clusterul „Sănătate”;
 - (2) 2 800 000 000 EUR pentru clusterul „O societate sigură și favorabilă incluziunii”;
 - (3) 15 000 000 000 EUR pentru clusterul „Dezvoltarea digitală și industria”;
 - (4) 15 000 000 000 EUR pentru clusterul „Climă, energie și mobilitate”;
 - (5) 10 000 000 000 EUR pentru clusterul „Alimente și resurse naturale”;
 - (6) 2 200 000 000 EUR pentru acțiunile nenucleare directe ale Centrului Comun de Cercetare (JRC);
- (c) 13 500 000 000 EUR pentru pilonul III, „Inovare deschisă”, pentru perioada 2021-2027, din care
- (1) 10 500 000 000 EUR pentru Consiliul european pentru inovare, incluzând o sumă de până la 500 000 000 EUR pentru ecosistemele europene de inovare;
 - (2) 3 000 000 000 EUR pentru Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT);
- (d) 2 100 000 000 EUR pentru partea „Consolidarea Spațiului European al Cercetării” pentru perioada 2021-2027, din care
- (1) 1 700 000 000 EUR pentru „partajarea excelenței”;

- (2) 400 000 000 EUR pentru „reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare”.
3. Pentru a răspunde situațiilor neprevăzute sau unor nevoi și evoluții noi, Comisia poate, în cadrul procedurii bugetare anuale, să se abată de la valorile menționate la alineatul (2) până la o limită maximă de 10 %. Nu se permite o astfel de abatere cu privire la suma menționată la alineatul (2) litera (b) punctul (6) din prezentul articol și la suma totală stabilită pentru partea „Consolidarea Spațiului European al Cercetării” menționată la alineatul (2) din prezentul articol.
 4. Suma menționată la alineatul (1) prima jumătate a propoziției mai poate acoperi cheltuieli pentru activități de pregătire, monitorizare, control, audit, evaluare și alte activități și cheltuieli necesare pentru gestionarea și punerea în aplicare a programului, inclusiv toate cheltuielile administrative, precum și pentru evaluarea îndeplinirii obiectivelor sale. De asemenea, această sumă poate acoperi cheltuieli legate de studii, reuniuni ale experților, acțiuni de informare și comunicare, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele programului, precum și cheltuieli legate de rețele informatice axate pe prelucrarea și schimbul de informații, inclusiv pentru instrumente informatice instituționale și alte tipuri de asistență tehnică și administrativă necesare în legătură cu gestionarea programului.
 5. Dacă este necesar, pot fi introduse în buget credite pentru perioada de după 2027, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la alineatul (4), necesare pentru a permite gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2027.
 6. Angajamentele bugetare pentru acțiuni care se desfășoară pe parcursul mai multor exerciții financiare pot fi repartizate pe mai multe exerciții financiare, în tranșe anuale.
 7. Fără a se aduce atingere Regulamentului financiar, cheltuielile pentru acțiuni care rezultă din proiecte incluse în primul program de lucru pot fi eligibile începând cu 1 ianuarie 2021.
 8. Resursele alocate statelor membre care fac obiectul gestiunii partajate și sunt transferabile în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind dispozițiile comune] pot fi transferate, la cererea acestora, către program. Comisia execută aceste resurse direct în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul financiar sau indirect în conformitate cu același articol litera (c). Dacă este posibil, resursele respective sunt utilizate în beneficiul statului membru în cauză.
 9. Programul Orizont Europa este conceput pentru a fi pus în aplicare în sinergie cu alte programe de finanțare ale Uniunii. O listă neexhaustivă de sinergii cu alte programe de finanțare ale Uniunii este inclusă în anexa IV.

Articolul 10

Accesul liber și datele deschise

1. Accesul liber la publicațiile științifice care rezultă în urma cercetării finanțate prin program este asigurat în conformitate cu articolul 35 alineatul (3). Accesul liber la datele de cercetare este asigurat în conformitate cu principiul „cât mai deschis cu putință și cât de închis este necesar”. Accesul liber la alte rezultate ale cercetării este încurajat.

2. Gestionarea responsabilă a datelor de cercetare este asigurată în conformitate cu principiile FAIR (datele trebuie să fie ușor de găsit, accesibile, interoperabile și reutilizabile).
3. Sunt promovate practicile științei deschise care merg dincolo de accesul liber la rezultatele cercetării și de gestionarea responsabilă a datelor de cercetare.

Articolul 11

Finanțare complementară și combinată

Acțiunile care au primit certificarea „marca de excelență” sau care îndeplinesc următoarele condiții cumulative și comparative:

- (a) au fost evaluate într-o cerere de propuneri din cadrul programului;
- (b) respectă cerințele de calitate minime ale cererii de propuneri respective;
- (c) nu pot fi finanțate în cadrul cererii de propuneri respective ca urmare a unor constrângeri bugetare;

pot primi sprijin din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european+ sau din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, în conformitate cu articolul [67] alineatul (5) din Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind dispozițiile comune] și cu articolul [8] din Regulamentul (UE) XX [privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune], cu condiția ca acțiunile respective să fie coerente cu obiectivele programului în cauză. Se aplică normele fondului din care este oferit sprijinul.

Articolul 12

Țări terțe asociate la program

1. Programul permite asocierea următoarelor țări terțe:
 - (a) membrii Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care sunt membri ai Spațiului Economic European (SEE), în conformitate cu condițiile stabilite în acordul privind SEE;
 - (b) țări în curs de aderare, țări candidate și candidați potențiali, în conformitate cu principiile generale și cu termenele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii instituite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
 - (c) țările cărora li se aplică politica europeană de vecinătate, în conformitate cu principiile generale și cu termenele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii instituite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
 - (d) țările terțe și teritoriile care îndeplinesc toate criteriile următoare:
 - i. dispun de o bună capacitate în domeniile științei, tehnologiei și inovării;

- ii. se angajează în favoarea unei economii de piață deschise, bazate pe norme, incluzând un tratament corect și echitabil al drepturilor de proprietate intelectuală, susținută de instituții democratice;
- iii. promovează în mod activ politici menite să amelioreze bunăstarea economică și socială a cetățenilor.

Asocierea la program a oricărei țări terțe de la litera (d) se realizează în conformitate cu condițiile prevăzute într-un acord specific referitor la participarea țării terțe la orice program al Uniunii, cu condiția ca acordul:

- să asigure un echilibru adecvat în ceea ce privește contribuțiile și beneficiile țării terțe care participă la programele Uniunii;
 - să stabilească condițiile de participare la programe, inclusiv calculul contribuțiilor financiare la programe individuale și costurile administrative ale acestora. Aceste contribuții constituie venituri alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar;
 - să nu confere țării terțe o competență decizională cu privire la program;
 - să garanteze drepturile Uniunii de a asigura buna gestiune financiară și de a-și proteja interesele financiare.
2. Domeniul de aplicare al asocierii fiecărei țări terțe la program trebuie să ia în considerare obiectivul de stimulare a creșterii economice în Uniune prin intermediul inovării. În consecință, cu excepția membrilor SEE, a țărilor în curs de aderare, a țărilor candidate și a candidaților potențiali, anumite părți ale programului pot fi excluse de la un acord de asociere pentru o anumită țară.
 3. Acordul de asociere stabilește, dacă este cazul, participarea entităților juridice stabilite în Uniune la programele echivalente din țările asociate, în conformitate cu condițiile stabilite în acesta.
 4. Condițiile care determină nivelul contribuției financiare asigură o corecție automată a oricărui dezechilibru semnificativ comparativ cu suma pe care entitățile stabilite în țara asociată o primesc prin participarea la program, ținând seama de costurile de gestionare, execuție și exploatare a programului.

TITLUL II

NORME DE PARTICIPARE ȘI DE DISEMINARE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 13

Organisme de finanțare și acțiunile directe ale JRC

1. Organismele de finanțare pot deroga de la normele stabilite în prezentul titlu numai dacă acest lucru este prevăzut în actul de bază prin care este instituit organismul de finanțare sau prin care acesta primește sarcini de execuție bugetară sau, pentru organismele de finanțare în temeiul articolului 62 alineatul (1) litera (c) punctele (ii), (iii) sau (v) din Regulamentul financiar, dacă acest lucru este prevăzut în acordul de

contribuție și este necesar ca urmare a nevoilor lor specifice de funcționare sau a naturii acțiunii.

2. Normele prevăzute în prezentul titlu nu se aplică acțiunilor directe întreprinse de JRC.

Articolul 14

Acțiuni eligibile

1. Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatele (2) și (3) din prezentul articol, numai acțiunile care pun în aplicare obiectivele prevăzute la articolul 3 sunt eligibile pentru finanțare.

Sunt excluse de la finanțare următoarele domenii de cercetare:

- (a) activități de cercetare care urmăresc clonarea umană în scop de reproducere;
 - (b) activități menite să modifice moștenirea genetică a ființelor umane care pot duce la transformarea acestor modificări în caracteristici ereditare³⁰;
 - (c) activități destinate să creeze embrioni umani doar în scopul cercetării sau în scopul recoltării de celule stem, inclusiv prin intermediul transferului nuclear de celule somatice.
2. Cercetarea asupra celulelor stem umane, atât adulte, cât și embrionare, poate fi finanțată în funcție de conținutul propunerii științifice și de cadrul legal al statelor membre implicate. Nu se acordă finanțare activităților de cercetare interzise în toate statele membre. Nu se finanțează nicio activitate în cadrul unui stat membru în care activitatea respectivă este interzisă.
 3. Domeniile de cercetare stabilite la alineatul (1) pot fi revizuite în cadrul evaluării intermediare menționate la articolul 47 alineatul (2), pentru a ține seama de progresele științifice.

Articolul 15

Norme etice

1. Acțiunile desfășurate în temeiul programului respectă principiile etice și legislația relevantă la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenția europeană a drepturilor omului și protocoalele sale adiționale.

Se acordă o atenție deosebită principiului proporționalității, dreptului la viața privată, dreptului la protecția datelor cu caracter personal, dreptului la integritatea fizică și mentală a persoanei, dreptului la nediscriminare și necesității de a asigura niveluri ridicate de protecție a sănătății umane.

2. Entitățile care participă la acțiune furnizează:
 - (a) o autoevaluare privind etica care identifică și prezintă în detaliu toate aspectele legate de etică previzibile în legătură cu obiectivul, punerea în aplicare și impactul probabil al activităților care urmează a fi finanțate, inclusiv o

³⁰ Pot fi finanțate cercetările privind tratamentul cancerului la gonade.

- confirmare a respectării dispozițiilor de la alineatul (1) și o descriere a modului în care va fi asigurat acest lucru;
- (b) o confirmare a faptului că activitățile vor respecta Codul de conduită european pentru integritatea în cercetare publicat de ALLEA (All European Academies) și că nu vor fi desfășurate activități excluse de la finanțare;
 - (c) pentru activitățile desfășurate în afara Uniunii, o confirmare a faptului că aceleași activități ar fi fost autorizate într-un stat membru și
 - (d) pentru activitățile care utilizează celule stem embrionare umane, după caz, detalii privind măsurile legate de licențe și control care vor fi luate de autoritățile competente ale statelor membre implicate, precum și detalii referitoare la aprobările privind etica care trebuie obținute înainte de începerea activităților în cauză.
3. Propunerile sunt verificate în mod sistematic pentru a identifica acțiunile care generează probleme etice complexe sau grave și pentru a le supune unei evaluări privind etica. Evaluarea privind etica se efectuează de către Comisie, cu excepția cazului în care această sarcină este delegată organismului de finanțare. Pentru acțiunile care implică utilizarea de celule stem embrionare umane sau embrioni umani, evaluarea privind etica este obligatorie. Verificările și evaluările privind etica se efectuează cu sprijinul experților în materie de etică. Comisia și organismele de finanțare asigură transparența procedurilor privind etica într-un grad cât mai mare.
4. Înainte de începerea activităților relevante, entitățile care participă la acțiune obțin toate aprobările sau alte documente obligatorii din partea comitetelor de etică locale sau naționale relevante sau din partea altor organisme, cum ar fi autoritățile de protecție a datelor. Documentele respective sunt păstrate la dosar și sunt transmise Comisiei sau organismului de finanțare la cerere.
5. Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare efectuează controale privind etica. În cazul problemelor etice grave sau complexe, controalele se efectuează de către Comisie, cu excepția cazului în care această sarcină este delegată organismului de finanțare.
- Controalele privind etica se efectuează cu sprijinul experților în materie de etică.
6. Acțiunile care nu sunt acceptabile din punct de vedere etic pot fi respinse sau încheiate în orice moment.

Articolul 16

Securitate

1. Acțiunile desfășurate în cadrul programului respectă normele de securitate aplicabile și în special normele privind protecția informațiilor clasificate împotriva divulgării neautorizate, inclusiv orice act legislativ relevant din legislația națională și legislația Uniunii. În cazul cercetării efectuate în afara Uniunii folosind și/sau generând informații clasificate, pe lângă respectarea cerințelor respective, este necesar să se încheie un acord de securitate între Uniune și țara terță în care se desfășoară activitatea de cercetare.
2. Dacă este cazul, propunerile cuprind o autoevaluare de securitate care identifică orice probleme de securitate și prezintă în detaliu modul în care aceste probleme vor fi soluționate pentru a respecta legislația relevantă națională și a Uniunii.

3. Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare efectuează un control de securitate pentru a identifica propunerile care prezintă probleme de securitate.
4. Dacă este cazul, acțiunile respectă Decizia (UE, Euratom) 2015/444 și normele sale de aplicare.
5. Entitățile care participă la acțiune asigură protecția împotriva divulgării neautorizate a informațiilor clasificate utilizate și/sau generate de acțiune. Înainte de începerea activităților în cauză, ele trebuie să prezinte dovada autorizării de securitate a persoanelor și/sau instalației, emisă de autoritățile naționale de securitate.
6. În cazul în care experții externi trebuie să lucreze cu informații clasificate, este necesară acordarea autorizației de securitate corespunzătoare înainte de numirea experților respectivi.
7. Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare poate efectua controale de securitate.
8. Acțiunile care nu respectă normele de securitate pot fi respinse sau încheiate în orice moment.

CAPITOLUL II

Granturi

Articolul 17

Granturi

Granturile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VIII din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.

Articolul 18

Entități eligibile pentru participare

1. Orice entitate juridică, indiferent de locul său de stabilire, sau orice organizație internațională poate participa la acțiuni în cadrul programului cu condiția îndeplinirii condițiilor prevăzute în prezentul regulament, precum și a oricăror condiții prevăzute în programul de lucru sau în cererea de propuneri.
2. Entitățile fac parte dintr-un consorțiu care cuprinde cel puțin trei entități juridice independente, fiecare fiind stabilită într-un alt stat membru sau țară asociată, dintre care cel puțin una este stabilită într-un stat membru, cu excepția cazului în care:
 - (a) programul de lucru prevede altfel, dacă acest lucru este justificat;
 - (b) acțiunea este una dintre acțiunile prevăzute la alineatul (3) sau (4).
3. Acțiunile de cercetare de frontieră ale Consiliului european pentru cercetare (CEC), acțiunile Consiliului european pentru inovare (CEI), acțiunile de formare profesională și de mobilitate sau acțiunile de cofinanțare a programului pot fi puse în aplicare de către una sau mai multe persoane juridice, fiind necesar ca una dintre acestea să fie stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată.
4. Acțiunile de coordonare și de sprijin pot fi puse în aplicare de către una sau mai multe entități juridice, care pot fi stabilite într-un stat membru, într-o țară asociată sau într-o altă țară terță.

5. Pentru acțiunile legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii, programul de lucru poate prevedea că participarea poate fi limitată la entități juridice stabilite doar în statele membre sau la entități juridice stabilite în anumite țări asociate sau în alte țări terțe specifice, în plus față de statele membre.
6. Programul de lucru poate prevedea și alte criterii de eligibilitate decât cele prevăzute la alineatele (2), (3), (4) și (5), în funcție de cerințe de politică specifice sau de natura și obiectivele acțiunii, inclusiv privind numărul de entități juridice, tipul de entitate juridică și locul de stabilire.
7. Pentru acțiunile care beneficiază de sume în temeiul articolului 9 alineatul (8), participarea este limitată la o singură entitate juridică stabilită în jurisdicția autorității de management care efectuează delegarea, cu excepția cazului în care se convine altfel cu autoritatea de management și acest lucru este prevăzut în programul de lucru.
8. Dacă se indică acest lucru în programul de lucru, Centrul Comun de Cercetare poate participa la acțiuni.
9. Centrul Comun de Cercetare, organizațiile internaționale de cercetare europeană și entitățile juridice înființate în temeiul legislației Uniunii sunt considerate ca fiind stabilite într-un alt stat membru decât cele în care sunt stabilite celelalte entități juridice care participă la acțiune.
10. Pentru acțiunile de cercetare de frontieră ale Consiliului european pentru cercetare (CEC) și acțiunile de formare profesională și mobilitate, organizațiile internaționale cu sediul într-un stat membru sau într-o țară asociată sunt considerate ca fiind stabilite în statul membru sau țara asociată în cauză.

Articolul 19

Entități eligibile pentru finanțare

1. Entitățile sunt eligibile pentru finanțare dacă sunt stabilite într-un stat membru sau într-o țară asociată.
Pentru acțiunile care beneficiază de sume în temeiul articolului 9 alineatul (8), numai entitățile stabilite în jurisdicția autorității de management care efectuează delegarea sunt eligibile pentru finanțare din aceste sume.
2. Entitățile stabilite într-o țară terță neasociată ar trebui, în principiu, să suporte costurile aferente participării lor. Cu toate acestea, entitățile din țări cu venituri scăzute și medii și, în mod excepțional, din alte țări terțe neasociate ar putea fi eligibile pentru finanțare într-o acțiune dacă:
 - (a) țara terță este menționată în programul de lucru adoptat de Comisie; sau
 - (b) Comisia sau organismul de finanțare consideră că participarea lor este esențială pentru punerea în aplicare a acțiunii;
3. Entitățile afiliate sunt eligibile pentru finanțare în cadrul unei acțiuni în cazul în care sunt stabilite într-un stat membru, într-o țară asociată sau într-o țară terță menționată în programul de lucru adoptat de Comisie.

Articolul 20

Cereri de propuneri

1. Pentru toate acțiunile, cu excepția activităților de tranziție din cadrul instrumentului Pathfinder al CEI, conținutul cererilor de propuneri este inclus în programul de lucru.
2. Pentru activitățile de tranziție din cadrul instrumentului Pathfinder al CEI:
 - (a) lansarea și conținutul cererilor de propuneri se stabilesc având în vedere obiectivele și bugetul stabilite în programul de lucru pentru portofoliul de acțiuni vizat;
 - (b) granturile constând într-o sumă fixă care nu depășește 50 000 EUR pot fi atribuite fără o cerere de propuneri pentru a efectua acțiuni de coordonare și sprijin urgente menite să consolideze comunitatea de beneficiari a portofoliului sau să evalueze apariția unor eventuale întreprinderi spin-off sau inovări creatoare de piețe.
3. Dacă acest lucru este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor lor, cererile de propuneri pot fi limitate la dezvoltarea de activități suplimentare sau la adăugarea de noi parteneri la acțiunile existente.
4. Nu este necesară o cerere de propuneri pentru acțiunile de coordonare și de sprijin sau pentru acțiunile de cofinanțare a programului care:
 - (a) urmează să fie desfășurate de Centrul Comun de Cercetare sau de entitățile juridice menționate în programul de lucru și care
 - (b) nu intră în domeniul de aplicare al unei cereri de propuneri.
5. Programul de lucru precizează cererile de propuneri pentru care vor fi acordate „mărci de excelență”. Cu autorizarea prealabilă din partea solicitantului, informațiile privind cererea și evaluarea pot fi comunicate autorităților financiare interesate, sub rezerva încheierii unor acorduri de confidențialitate.

Articolul 21

Cereri de propuneri comune

Comisia sau organismul de finanțare poate lansa o cerere de propuneri comună împreună cu:

- (a) țări terțe, inclusiv cu organizațiile și agențiile lor științifice și tehnologice;
- (b) organizații internaționale;
- (c) entități juridice non-profit.

În cazul unei cereri comune, se stabilesc proceduri comune pentru selectarea și evaluarea propunerilor. Procedurile implică un grup echilibrat de experți numiți de fiecare parte.

Articolul 22

Achiziții publice înainte de comercializare și achiziții publice de soluții inovatoare

1. Acțiunile pot să vizeze sau să aibă ca obiectiv principal achizițiile publice înainte de comercializare sau achizițiile publice de soluții inovatoare efectuate de către

beneficiari care sunt autorități contractante sau entități contractante, astfel cum sunt definite în Directivele 2014/24/UE³¹, 2014/25/UE³² și 2009/81/CE³³.

2. Procedurile privind achizițiile publice:
 - (a) sunt conforme cu principiile transparenței, nediscriminării, tratamentului egal, buneii gestiuni financiare, proporționalității și cu normele privind concurența;
 - (b) pot prevedea condiții specifice, precum limitarea locului efectuării activităților care fac obiectul achizițiilor publice înainte de comercializare la teritoriul statelor membre și al țărilor asociate;
 - (c) pot autoriza atribuirea unor contracte multiple în cadrul aceleiași proceduri (aprovizionarea de la mai mulți furnizori) și
 - (d) prevăd atribuirea contractelor ofertantului (ofertanților) care oferă cel mai bun raport calitate-preț, asigurând, în același timp, absența conflictelor de interese.
3. Dacă un contractant produce rezultate în cadrul achizițiilor publice înainte de comercializare, acesta deține cel puțin drepturile de proprietate intelectuală aferente. Autoritățile contractante beneficiază cel puțin de drepturi de acces la rezultate scutite de redevențe pentru uz propriu și de dreptul de a acorda sau solicita contractanților să acorde licențe neexclusive unor părți terțe pentru a exploata rezultatele în numele autorității contractante în condiții echitabile și rezonabile, fără dreptul de a acorda sublicențe. În cazul în care un contractant nu reușește să exploateze din punct de vedere comercial rezultatele în decursul unei perioade date după achiziția înainte de comercializare, astfel cum s-a prevăzut în contract, autoritățile contractante îi pot solicita acestuia să transfere drepturile de proprietate asupra rezultatelor autorităților contractante.

Articolul 23

Finanțarea cumulativă

O acțiune care a beneficiat de o contribuție dintr-un alt program al Uniunii poate primi o contribuție și din program, cu condiția ca contribuțiile să nu acopere aceleași costuri. Normele fiecărui program al Uniunii din care se oferă contribuția se aplică contribuției lor respective la acțiune. Finanțarea cumulativă nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii și sprijinul din partea diferitelor programe ale Uniunii poate fi calculat pe o bază proporțională, în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile pentru acordarea sprijinului.

³¹ Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE. (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

³² Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243).

³³ Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76).

Articolul 24

Criterii de selecție

1. Prin derogare de la articolul 198 din Regulamentul financiar, capacitatea financiară este verificată numai pentru coordonator și numai dacă finanțarea solicitată din partea Uniunii pentru acțiune este egală sau mai mare de 500 000 EUR.
2. Cu toate acestea, dacă există motive de îndoială cu privire la capacitatea financiară sau dacă există un risc mai ridicat ca urmare a participării la mai multe acțiuni în curs finanțate prin programele de cercetare și inovare ale Uniunii, Comisia sau organismul de finanțare verifică, de asemenea, capacitatea financiară a altor solicitanți sau a coordonatorilor sub pragul menționat la alineatul (1).
3. În cazul în care capacitatea financiară este garantată din punct de vedere structural de către o altă entitate juridică, capacitatea financiară a acesteia din urmă trebuie să fie verificată.
4. În cazul unei capacități financiare reduse, Comisia sau organismul de finanțare poate să condiționeze participarea solicitantului de furnizarea unei declarații privind răspunderea în solidar de către o entitate afiliată.
5. Contribuția la Mecanismul de asigurare reciprocă prevăzut la articolul 33 este considerată o garanție suficientă în temeiul articolului 152 din Regulamentul financiar. Nicio garanție sau cauțiune suplimentară nu poate fi acceptată din partea beneficiarilor sau impusă acestora.

Articolul 25

Criterii de atribuire

1. O propunere este evaluată pe baza următoarelor criterii de atribuire:
 - (a) excelența;
 - (b) impactul;
 - (c) calitatea și eficiența punerii în aplicare.
2. În cazul propunerilor de acțiuni ale CEC privind cercetarea de frontieră, se aplică numai criteriul menționat la alineatul (1) litera (a).
3. Programul de lucru stabilește detalii suplimentare privind aplicarea criteriilor de atribuire prevăzute la alineatul (1) și poate preciza ponderările și plafoanele aplicabile.

Articolul 26

Evaluare

1. Propunerile sunt evaluate de comitetul de evaluare, care poate fi:
 - alcătuit complet sau parțial din experți externi independenți;
 - alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor sau organismelor Uniunii, astfel cum se menționează la articolul 150 din Regulamentul financiar.Comitetul de evaluare poate fi asistat de experți externi.
2. În cazul în care este necesar, comitetul de evaluare ierarhizează propunerile care au atins pragurile aplicabile, în conformitate cu:

- punctajele de evaluare;
- contribuția lor la îndeplinirea unor obiective de politică specifice, inclusiv la constituirea unui portofoliu coerent de proiecte.

De asemenea, comisia de evaluare poate să propună orice modificări substanțiale ale propunerilor, în măsura în care sunt necesare pentru coerența portofoliului.

Articolul 27

Procedura de reexaminare a evaluării

1. Un solicitant poate solicita o reexaminare a evaluării, dacă acesta consideră că procedura de evaluare aplicabilă nu a fost corect aplicată în ceea ce privește propunerea sa.
2. Reexaminarea evaluării vizează doar aspectele procedurale ale evaluării, nu și evaluarea pertinentei propunerii.
3. Reexaminarea evaluării nu trebuie să întârzie procesul de selecție a propunerilor care nu fac obiectul reexaminării.

Articolul 28

Durata procedurilor de acordare a granturilor

1. Prin derogare de la articolul 194 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul financiar, se aplică următoarele perioade:
 - (a) pentru informarea tuturor solicitanților cu privire la rezultatul evaluării cererilor lor, o perioadă maximă de cinci luni de la data limită de depunere a propunerilor complete;
 - (b) pentru semnarea acordurilor de grant cu solicitanții, o perioadă maximă de opt luni de la data limită de depunere a propunerilor complete.
2. Programul de lucru pentru CEI poate stabili perioade mai scurte.
3. În plus față de excepțiile prevăzute la articolul 194 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, perioadele menționate la alineatul (1) pot fi depășite pentru acțiunile CEC, pentru misiuni și atunci când acțiunile sunt supuse unei evaluări privind etica sau de securitate.

Articolul 29

Execuția grantului

1. În cazul în care un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în legătură cu punerea în aplicare tehnică a acțiunii, ceilalți beneficiari respectă obligațiile respective fără nicio finanțare suplimentară din partea Uniunii, cu excepția cazului în care sunt exonerati în mod expres de această obligație. Responsabilitatea financiară a fiecărui beneficiar se limitează la propria sa datorie, sub rezerva dispozițiilor privind Mecanismul de asigurare reciprocă.
2. Acordul de grant poate stabili obiective de etapă și tranșele de prefinanțare aferente. Dacă obiectivele de etapă nu sunt îndeplinite, acțiunea poate fi suspendată, modificată sau încheiată.

3. Acțiunea poate fi, de asemenea, încheiată dacă rezultatele așteptate și-au pierdut relevanța pentru Uniune din motive științifice, tehnologice sau economice, inclusiv, în cazul CEI și al misiunilor, dacă și-au pierdut relevanța ca parte a unui portofoliu de acțiuni.

Articolul 30

Rate de finanțare

1. Se aplică o rată de finanțare unică per acțiune pentru toate activitățile care sunt finanțate în cadrul acțiunii. Rata maximă este stabilită în programul de lucru.
2. Programul poate rambursa până la 100 % din costurile eligibile totale ale unei acțiuni, cu excepția:
 - (a) acțiunilor de inovare: până la 70 % din costurile eligibile totale, cu excepția entităților juridice non-profit, în cazul cărora programul poate rambursa până la 100 % din costurile eligibile totale;
 - (b) acțiunilor de cofinanțare a programului: cel puțin 30 % din costurile eligibile totale și, în cazuri specifice și justificate în mod corespunzător, până la 70 %.
3. Ratele de finanțare stabilite în prezentul articol se aplică, de asemenea, acțiunilor pentru care se stabilește o finanțare pe baza ratei forfetare, a costurilor unitare sau a sumelor forfetare pentru întreaga acțiune sau pentru o parte a acesteia.

Articolul 31

Costuri indirecte

1. Costurile indirecte eligibile sunt stabilite prin aplicarea unei rate forfetare de 25 % din totalul costurilor directe eligibile, exceptând costurile directe eligibile pentru subcontractare, sprijinul financiar acordat terților și orice costuri unitare sau sume forfetare care includ costuri indirecte.

Dacă este cazul, costurile indirecte incluse în costurile unitare sau în sumele forfetare se calculează utilizând rata forfetară stabilită la alineatul (1), cu excepția costurilor unitare pentru bunuri și servicii facturate intern care se calculează pe baza costurilor reale, în conformitate cu practicile obișnuite de contabilitate analitică ale beneficiarilor.
2. Cu toate acestea, în cazul în care programul de lucru prevede acest lucru, costurile indirecte pot fi declarate sub formă de sumă forfetară sau de costuri unitare.

Articolul 32

Costuri eligibile

1. În plus față de criteriile stabilite la articolul 197 din Regulamentul financiar, pentru beneficiarii care primesc o remunerație pe bază de proiect, costurile cu personalul sunt eligibile în limita remunerației pe care o persoană o primește pentru activitatea desfășurată în cadrul unor proiecte similare finanțate prin programe naționale.

Remunerație pe bază de proiect înseamnă o remunerație care este legată de participarea unei persoane la proiecte, face parte din practicile obișnuite de remunerație ale beneficiarului și este plătită în mod constant.

2. Prin derogare de la articolul 190 alineatul (1) din Regulamentul financiar, costurile resurselor puse la dispoziție de părți terțe prin intermediul unor contribuții în natură sunt eligibile în limita costurilor directe eligibile ale părții terțe.
3. Prin derogare de la articolul 192 din Regulamentul financiar, veniturile generate de exploatarea rezultatelor nu sunt considerate încasări generate de acțiune.
4. Prin derogare de la articolul 203 alineatul (4) din regulamentul financiar, un certificat referitor la situațiile financiare este obligatoriu pentru plata soldului dacă suma declarată drept costuri reale și costuri unitare, calculate în conformitate cu practicile obișnuite de contabilitate analitică, este egală sau mai mare de 325 000 EUR.

Articolul 33

Mecanismul de asigurare reciprocă

1. Se stabilește un mecanism de asigurare reciprocă („mecanismul”) care înlocuiește fondul stabilit în conformitate cu articolul 38 din Regulamentul (CE) nr. 1290/2013 și îi succede acestuia. Mecanismul acoperă riscul legat de nerecuperarea sumelor datorate de beneficiari:
 - (a) Comisiei în temeiul Deciziei nr. 1982/2006/CE;
 - (b) Comisiei și organismelor Uniunii în temeiul programului Orizont 2020;
 - (c) Comisiei și organismelor Uniunii în temeiul programului.Acoperirea riscului privind organismele de finanțare menționate la primul paragraf litera (c) poate fi realizată prin intermediul unui sistem de acoperire indirectă prevăzut în acordul aplicabil și ținând cont de natura organismului de finanțare.
2. Mecanismul este gestionat de Uniune, reprezentată de Comisie, care acționează ca agent executiv. Comisia stabilește norme specifice de funcționare a mecanismului.
3. Beneficiarii contribuie cu 5 % din finanțarea Uniunii pentru acțiune. Pe baza unor evaluări periodice, această contribuție poate fi majorată de Comisie până la 8 % sau poate fi redusă sub 5 %. Contribuția beneficiarilor la mecanism poate fi dedusă din prefinanțarea inițială și poate fi plătită la mecanism în numele beneficiarilor.
4. Contribuția beneficiarilor se restituie la momentul plății soldului.
5. Orice câștig financiar generat de mecanism este atribuit mecanismului. În cazul în care câștigul este insuficient, mecanismul nu intervine și Comisia sau organismul de finanțare va recupera direct de la beneficiari sau părți terțe orice sumă datorată.
6. Sumele recuperate vor constitui venituri atribuite mecanismului în sensul articolului 21 alineatul (4) din Regulamentul financiar. După încheierea tuturor granturilor ale căror riscuri sunt acoperite direct sau indirect prin mecanism, orice sume restante sunt recuperate de Comisie și sunt înregistrate în bugetul Uniunii, sub rezerva deciziilor autorității legislative.
7. Mecanismul poate permite participarea beneficiarilor altor programe ale Uniunii care fac obiectul gestiunii directe. Comisia adoptă modalitățile de participare ale beneficiarilor altor programe.

Articolul 34

Dreptul de proprietate și protecție

1. Beneficiarii sunt proprietarii rezultatelor pe care le generează. Ei se asigură că orice drepturi ale angajaților lor sau ale oricărei alte părți asupra rezultatelor pot fi exercitate într-un mod compatibil cu obligațiile beneficiarilor în conformitate cu termenele și condițiile prevăzute în acordul de grant.

Doi sau mai mulți beneficiari dețin în comun proprietatea asupra rezultatelor dacă:

- (a) le-au generat în comun și
- (b) dacă nu este posibil:
 - (i) să se determine contribuția respectivă a fiecărui beneficiar sau
 - (ii) să se separe rezultatele atunci când se solicită, se obține sau se menține protecția rezultatelor.

Coproprietarii încheie un acord în scris privind alocarea și condițiile de exercitare a drepturilor lor de proprietate comună. Cu excepția cazului în care se convine altfel, fiecare coproprietar poate să acorde licențe neexclusive unor părți terțe pentru exploatarea rezultatelor deținute în comun (fără dreptul de a acorda sublicențe) dacă ceilalți coproprietari sunt informați în prealabil și primesc o compensație echitabilă și rezonabilă. Coproprietarii pot conveni în scris să aplice un alt regim decât proprietatea comună.

2. Beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii își protejează în mod adecvat rezultatele în cazul în care acest lucru este posibil și justificat, luând în considerare toate aspectele relevante, inclusiv perspectivele de exploatare comercială. Atunci când decid cu privire la protecție, beneficiarii iau în considerare, de asemenea, interesele legitime ale celorlalți beneficiari ai acțiunii.

Articolul 35

Exploatare și diseminare

1. Beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii depun toate eforturile pentru a exploata rezultatele, în special în Uniune. Exploatarea poate fi realizată în mod direct de către beneficiari sau în mod indirect, în special prin transferul rezultatelor sau acordarea de licențe în conformitate cu articolul 36.

Programul de lucru poate prevedea obligații suplimentare privind exploatarea.

În cazul în care, în pofida eforturilor depuse, beneficiarul nu reușește să-și exploateze rezultatele în mod direct sau indirect în cursul unei perioade date stabilite în acordul de grant, acesta utilizează o platformă online adecvată, astfel cum a fost stabilită în acordul de grant, pentru a găsi părți interesate în vederea exploatării rezultatelor respective. La cererea justificată a beneficiarului, se poate renunța la această obligație.

2. Beneficiarii își diseminează rezultatele cât mai curând posibil, sub rezerva unor eventuale restricții ca urmare a protejării drepturilor de proprietate intelectuală, a unor norme de securitate sau a unor interese legitime.

Programul de lucru poate prevedea obligații suplimentare privind diseminarea.

- Beneficiarii se asigură că accesul liber la publicațiile științifice este oferit în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute în acordul de grant. În special, beneficiarii se asigură că ei înșiși sau autorii dețin suficiente drepturi de proprietate intelectuală pentru a respecta cerințele privind accesul liber.

Termenii și condițiile stabilite în acordul de grant prevăd, ca regulă generală, un acces liber la datele de cercetare, dar se pot aplica excepții dacă acest lucru este justificat, ținându-se seama de interesele legitime ale beneficiarilor și de orice alte constrângeri, cum ar fi normele privind protecția datelor, normele de securitate sau drepturile de proprietate intelectuală.

Programul de lucru poate să prevadă obligații suplimentare privind adoptarea practicilor științei deschise.

- Beneficiarii gestionează toate datele de cercetare în conformitate cu termenii și condițiile stabilite în acordul de grant și instituie un plan de gestionare a datelor.

Programul de lucru poate să prevadă obligații suplimentare privind utilizarea Cloudului european pentru știința deschisă pentru stocarea datelor de cercetare și acordarea accesului la acestea.

- Beneficiarii care intenționează să disemineze rezultatele informează în prealabil ceilalți beneficiari ai acțiunii. Orice alt beneficiar poate prezenta obiecții în cazul în care poate să demonstreze că diseminarea preconizată i-ar prejudicia în mod semnificativ interesele legitime legate de rezultatele sale sau de informațiile preexistente. În astfel de cazuri, diseminarea nu poate avea loc decât dacă se iau măsuri corespunzătoare pentru protejarea respectivelor interese legitime.

- Cu excepția cazului în care programul de lucru prevede altfel, propunerile cuprind un plan de exploatare și de diseminare a rezultatelor. În cazul în care exploatarea preconizată presupune dezvoltarea, crearea, fabricarea și comercializarea unui produs sau a unui proces sau crearea și furnizarea unui serviciu, planul include o strategie pentru respectiva exploatare. Dacă planul prevede o exploatare în principal în țări terțe neasociate, entitățile juridice explică de ce exploatarea este totuși în interesul Uniunii.

Beneficiarii continuă să dezvolte planul în cursul și după încheierea acțiunii.

- Pentru a asigura monitorizarea și diseminarea de către Comisie sau de către organismul de finanțare, beneficiarii furnizează orice informații solicitate privind exploatarea și diseminarea rezultatelor lor. Sub rezerva intereselor legitime ale beneficiarilor, aceste informații sunt făcute publice.

Articolul 36

Transferul și acordarea de licențe

- Beneficiarii pot să transfere dreptul de proprietate asupra rezultatelor lor. Ei se asigură că obligațiile lor se aplică și noului proprietar și că acesta are obligația de a le transmite mai departe în cazul oricărui transfer ulterior.
- Beneficiarii care intenționează să transfere dreptul de proprietate asupra rezultatelor informează în prealabil orice alt beneficiar care are drepturi de acces la rezultate, cu excepția cazului în care se convine altfel în scris pentru părți terțe identificate în mod specific sau cu excepția cazului în care este imposibil în temeiul legislației aplicabile. Notificarea trebuie să includă suficiente informații cu privire la noul proprietar

pentru a permite oricărui beneficiar să evalueze efectele asupra drepturilor sale de acces.

Cu excepția cazului în care se convine altfel în scris pentru anumite părți terțe identificate în mod specific, un beneficiar poate prezenta obiecții cu privire la transfer dacă poate să demonstreze că transferul ar avea un efect negativ asupra drepturilor sale de acces. În acest caz, transferul nu poate avea loc până când nu se ajunge la un acord între beneficiarii în cauză.

3. Beneficiarii pot să acorde licențe cu privire la rezultatele lor sau pot să acorde sub o altă formă dreptul de a le exploata, dacă acest lucru nu afectează respectarea obligațiilor lor.
4. În cazul în care acest lucru este justificat, acordul de grant stabilește dreptul de a formula obiecții cu privire la transferurile de proprietate asupra rezultatelor sau cu privire la acordarea unei licențe exclusive privind rezultatele, dacă:
 - (a) beneficiarii care generează rezultatele au primit finanțare din partea UE;
 - (b) destinatarul transferului sau licenței este o entitate juridică stabilită într-o țară terță neasociată; și
 - (c) transferul sau licența nu este în conformitate cu interesele Uniunii.

Dacă se aplică dreptul de a formula obiecții, beneficiarul transmite o notificare în prealabil în acest sens. Se poate renunța în scris la dreptul de a formula obiecții cu privire la transferuri sau licențe acordate unor entități juridice identificate în mod specific în cazul în care se instituie măsuri de apărare a intereselor Uniunii.

Articolul 37

Drepturi de acces

1. Se aplică următoarele principii privind drepturile de acces:
 - (a) cererea de obținere a drepturilor de acces sau renunțarea la drepturile de acces se realizează în scris;
 - (b) cu excepția cazului în care se convine altfel cu entitatea care acordă drepturile de acces, acestea nu includ dreptul de a acorda sublicențe;
 - (c) beneficiarii se informează reciproc, înainte de a adera la acordul de grant, cu privire la orice restricții privind acordarea de acces la informațiile lor preexistente;
 - (d) în cazul în care un beneficiar nu mai este implicat într-o acțiune, acest lucru nu îi afectează obligațiile de acordare a accesului;
 - (e) în cazul în care un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile, beneficiarii pot decide să îi retragă drepturile de acces.
2. Beneficiarii acordă acces:
 - (a) la rezultatele lor fără să perceapă redevențe oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de rezultate pentru a-și pune în aplicare propriile sarcini;
 - (b) la informațiile lor preexistente oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de acestea pentru a-și pune în aplicare propriile sarcini, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c); accesul respectiv se

acordă cu scutire de redevențe, cu excepția cazului în care participanții convin altfel înainte de aderarea lor la acordul de grant;

(c) la rezultatele lor și, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c), la informațiile lor preexistente, oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de acestea pentru a exploata propriile sale rezultate; accesul respectiv se acordă în condiții echitabile și rezonabile care urmează să fie convenite.

3. Cu excepția cazului în care se convine altfel de către beneficiari, aceștia acordă, de asemenea, acces la rezultatele lor și, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c), la informațiile lor preexistente unei entități juridice care:

(a) este stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată;

(b) se află sub controlul direct sau indirect al unui alt beneficiar sau se află sub același control direct sau indirect ca și beneficiarul respectiv sau controlează direct sau indirect beneficiarul respectiv; și

(c) are nevoie de acces pentru a exploata rezultatele beneficiarului respectiv.

Accesul respectiv se acordă în condiții echitabile și rezonabile care urmează să fie convenite.

4. Se poate formula o cerere de obținere a drepturilor de acces în scopul exploatării în termen de maxim un an după încheierea acțiunii, cu excepția cazului în care beneficiarii convin cu privire la un alt termen.

5. Beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii acordă acces la rezultatele lor fără să perceapă redevențe instituțiilor, organismelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii, în vederea elaborării, punerii în aplicare și monitorizării politicilor sau programelor Uniunii. Accesul se limitează la utilizări necomerciale și neconcurențiale.

În cazul acțiunilor din clusterul „O societate sigură și favorabilă incluziunii”, domeniul de intervenție „Protecție și securitate”, beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii acordă, de asemenea, acces la rezultatele lor fără să perceapă redevențe autorităților naționale din statele membre, în vederea elaborării, punerii în aplicare și monitorizării politicilor sau programelor lor în acest domeniu. Accesul se limitează la utilizări necomerciale și neconcurențiale și se acordă în baza unui acord bilateral care definește condiții specifice menite să asigure faptul că drepturile respective vor fi utilizate numai în scopul preconizat și că sunt prevăzute obligații de confidențialitate corespunzătoare. Statul membru, instituția, organismul, oficiul sau agenția Uniunii care formulează solicitarea informează toate statele membre cu privire la solicitarea respectivă.

6. Programul de lucru poate prevedea obligații suplimentare privind drepturi de acces suplimentare.

Articolul 38

Dispoziții specifice privind exploatarea și diseminarea

Se pot aplica norme specifice privind dreptul de proprietate, exploatarea și diseminarea, transferul și licențele, precum și drepturile de acces, pentru acțiuni CEC, acțiuni de formare profesională și mobilitate, acțiuni legate de achizițiile publice înainte de comercializare, acțiuni legate de achizițiile publice de soluții inovatoare, acțiuni de cofinanțare a programului, precum și pentru acțiuni de coordonare și de sprijin.

Aceste norme specifice nu modifică obligațiile privind accesul liber.

CAPITOLUL III

Premii

Articolul 39

Premii

1. Premiile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul IX din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.
2. Orice entitate juridică, indiferent de locul său de stabilire, poate participa la un concurs, cu excepția cazului în care se prevede altfel în programul de lucru sau în regulile concursurilor.
3. Comisia sau organismul de finanțare poate organiza premii împreună cu:
 - (a) alte organisme ale Uniunii;
 - (b) țări terțe, inclusiv cu organizațiile sau agențiile lor științifice și tehnologice;
 - (c) organizații internaționale; sau
 - (d) entități juridice non-profit.
4. Programul de lucru sau regulile concursului pot conține obligații în ceea ce privește comunicarea, exploatarea și diseminarea.

CAPITOLUL IV

Achiziții publice

Articolul 40

Achiziții publice

1. Achizițiile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VII din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.
2. Achizițiile publice pot lua și forma unor achiziții publice înainte de comercializare sau a unor achiziții publice de soluții inovatoare efectuate de Comisie sau de organismul de finanțare pe cont propriu sau în colaborare cu autoritățile contractante din statele membre și țările asociate. În acest caz, se aplică normele prevăzute la articolul 22.

CAPITOLUL V

Operațiuni de finanțare mixtă și finanțarea mixtă

Articolul 41

Operațiuni de finanțare mixtă

Operațiunile de finanțare mixtă prevăzute în cadrul prezentului program sunt implementate în conformitate cu programul InvestEU și cu Titlul X din Regulamentul financiar.

Articolul 42

Finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa și CEI

1. Grantul și avansul rambursabil care alcătuiesc finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa sau CEI fac obiectul articolelor 30-33.
2. Finanțarea mixtă în cadrul CEI este executată în conformitate cu articolul 43. Sprijinul din finanțarea mixtă în cadrul CEI poate fi acordat până când acțiunea poate fi finanțată ca o operațiune de finanțare mixtă sau ca o operațiune de finanțare și de investiții acoperită în întregime de garanția UE în cadrul InvestEU. Prin derogare de la articolul 209 din Regulamentul financiar, condițiile prevăzute la alineatul (2) și, în special, la literele (a) și (d) nu se aplică la momentul acordării finanțării mixte în cadrul CEI.
3. Finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa poate fi acordată pentru o acțiune de cofinanțare a programului în cazul în care un program comun al statelor membre și al țărilor asociate prevede utilizarea instrumentelor financiare în sprijinul acțiunilor selectate. Evaluarea și selecția unor astfel de acțiuni se efectuează în conformitate cu articolele 19, 20, 23, 24, 25 și 26. Modalitățile de execuție a finanțării mixte în cadrul Orizont Europa trebuie să fie în conformitate cu articolul 29 și, prin analogie, cu articolul 43 alineatul (9), precum și cu condițiile suplimentare definite în programul de lucru.
4. Rambursările, inclusiv avansurile rambursate și veniturile din finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa și CEI sunt considerate venituri alocate interne, în conformitate cu articolul 21 alineatul (3) litera (f) și cu articolul 21 alineatul (4) din Regulamentul financiar.
5. Finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa și CEI se furnizează într-un mod care să nu denatureze concurența.

Articolul 43

Instrumentul Accelerator al CEI

1. Beneficiarul instrumentului Accelerator al CEI este o entitate juridică care îndeplinește criteriile pentru a fi considerată o întreprindere nou-înființată, un IMM sau o întreprindere cu capitalizare medie, cu sediul într-un stat membru sau într-o țară asociată. Propunerea poate fi prezentată de către beneficiar sau de către una sau mai multe persoane fizice sau entități juridice care intenționează să înființeze sau să sprijine beneficiarul respectiv.

2. O singură decizie de atribuire acoperă și finanțează toate formele de contribuție a Uniunii prevăzute în cadrul finanțării mixte a CEI.
3. În temeiul articolelor 24 și 26 și sub rezerva dispozițiilor de la alineatul (4), propunerile fac obiectul unei evaluări a valorii lor individuale de către experți independenți și sunt selectate în cadrul unei cereri deschise anuale cu date-limită.
4. Criteriile de atribuire sunt:
 - excelența;
 - impactul;
 - nivelul de risc al acțiunii și necesitatea sprijinului din partea Uniunii.
5. Cu acordul solicitanților în cauză, Comisia sau organismele de finanțare care pun în aplicare programul Orizont Europa pot să prezinte în mod direct, în vederea evaluării pe baza ultimului criteriu de atribuire, o propunere pentru o acțiune de inovare și de introducere pe piață care îndeplinește deja primele două criterii, sub rezerva îndeplinirii următoarelor două condiții cumulative:
 - propunerea rezultă din orice altă acțiune finanțată prin programul Orizont 2020 sau prin prezentul program sau printr-un program național similar instrumentului Pathfinder al CEI și recunoscut ca atare de către Comisie;
 - propunerea se bazează pe o evaluare anterioară a proiectului care examinează excelența și impactul propunerii și face obiectul condițiilor și procedurilor detaliate în programul de lucru.
6. Poate fi acordată o marcă de excelență, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:
 - beneficiarul este o întreprindere nou-înființată sau un IMM;
 - propunerea a fost eligibilă și a atins pragurile aplicabile pentru primele două criterii de atribuire menționate la alineatul (4);
 - activitățile în cauză ar fi eligibile în cadrul unei acțiuni de inovare.
7. În cazul în care o propunere a îndeplinit criteriile de evaluare, experții independenți propun finanțarea mixtă în cadrul CEI corespunzătoare, pe baza riscului asumat și a resurselor și timpului necesar pentru a aduce și a introduce inovația pe piață.

Comisia poate respinge o propunere reținută de experți independenți, pe baza unor motive justificate, incluzând conformitatea cu obiectivele politicilor Uniunii.
8. Componenta „grant” sau „avans rambursabil” din cadrul finanțării mixte nu depășește 70 % din costurile acțiunii de inovare selectate.
9. Modalitățile de execuție pentru componentele „capitaluri proprii” și „sprijin rambursabil” ale finanțării mixte în cadrul CEI sunt prezentate în detaliu în Decizia [programul specific].
10. Contractul pentru acțiunea selectată stabilește obiective de etapă specifice și prefinanțarea și plățile în tranșe corespunzătoare ale finanțării mixte în cadrul CEI.

Activitățile care corespund unei acțiuni de inovare pot fi lansate și se poate plăti prima tranșă de prefinanțare a grantului sau avansul rambursabil înainte de execuția altor componente ale finanțării mixte în cadrul CEI atribuite. Execuția respectivelor componente este condiționată de realizarea obiectivelor de etapă specifice stabilite în contract.

11. În conformitate cu contractul, acțiunea este suspendată, modificată sau încheiată dacă obiectivele de etapă nu sunt atinse. De asemenea, ea poate fi încheiată dacă nu se poate realiza introducerea pe piață preconizată.

Comisia poate decide să mărească finanțarea mixtă în cadrul CEI sub rezerva examinării proiectului de către experți externi independenți.

Capitolul VI

Experți

Articolul 44

Numirea experților externi

1. Prin derogare de la articolul 237 alineatul (3) din Regulamentul financiar, experții externi pot fi selectați fără să se lanseze o cerere de manifestare a interesului, dacă acest lucru este justificat și procedura de selecție se desfășoară într-un mod transparent.
2. În conformitate cu articolul 237 alineatele (2) și (3) din Regulamentul financiar, experții externi sunt remunerați pe baza unor condiții standard. Dacă acest lucru este justificat, poate fi acordat un nivel adecvat de remunerare care depășește condițiile standard, pe baza standardelor relevante ale pieței, în special pentru anumiți experți la nivel înalt.
3. În plus față de dispozițiile de la articolul 38 alineatele (2) și (3) din Regulamentul financiar, numele experților externi numiți cu titlu personal pentru a evalua cererile de grant sunt publicate, împreună cu domeniul lor de competență, cel puțin o dată pe an pe site-ul Comisiei sau al organismului de finanțare. Informațiile respective sunt colectate, prelucrate și publicate în conformitate cu normele UE privind protecția datelor.

TITLUL III

MONITORIZAREA, COMUNICAREA, EVALUAREA ȘI CONTROLUL PROGRAMULUI

Articolul 45

Monitorizare și raportare

1. În anexa V sunt stabiliți indicatori pentru raportările privind progresele înregistrate de program în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor stabilite la articolul 3, precum și căi de impact.
2. Dacă se consideră necesar, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 50, cu privire la modificarea anexei V în scopul completării sau modificării indicatorilor aferenți căilor de impact și pentru a stabili valori de referință și ținte.
3. Sistemele de raportare cu privire la performanță garantează că datele referitoare la monitorizarea punerii în aplicare a programului și la rezultate sunt colectate în mod eficient, cu eficacitate și la timp. În acest scop, destinatarilor fondurilor Uniunii și

(dacă este cazul) statelor membre li se vor impune cerințe de raportare proporționale.

Articolul 46

Informare, comunicare, publicitate, diseminare și exploatare

1. Destinatarii fondurilor Uniunii recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării Uniunii (în special în cazul promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora), oferind informații coerente, concrete și proporționale adresate unor categorii de public diverse, printre care mass-media și publicul larg.
2. Comisia implementează acțiuni de informare și comunicare privind programul, acțiunile și rezultatele sale. Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3.
3. Comisia instituie, de asemenea, o strategie de diseminare și exploatare menită să crească disponibilitatea și diseminarea rezultatelor cercetării și inovării și a cunoștințelor generate de program, pentru a accelera exploatarea în vederea introducerii pe piață și a crește impactul programului. Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, precum și a activităților de informare, comunicare, publicitate, diseminare și exploatare, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3.

Articolul 47

Evaluarea programului

1. Evaluările programului se efectuează în timp util pentru a putea contribui la procesul decizional referitor la program, la programul care îi va succeda acestuia și la alte inițiative relevante pentru cercetare și inovare.
2. Evaluarea interimară a programului se realizează imediat ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la punerea în aplicare a acestuia, dar nu mai târziu de patru ani de la începerea punerii în aplicare a programului. Ea include o evaluare a impactului pe termen lung al programelor-cadru precedente și constituie baza de ajustare a punerii în aplicare a programului, după caz.
3. La finalul punerii în aplicare a programului, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 1, Comisia efectuează o evaluare finală a programului. Ea include o evaluare a impactului pe termen lung al programelor-cadru precedente.
4. Comisia comunică concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

Articolul 48

Audituri

1. Sistemul de control al programului asigură un echilibru adecvat între încredere și control, ținând cont de costurile administrative și de alte costuri ale controalelor de la toate nivelurile, în special pentru beneficiari.

2. Strategia de audit a programului se bazează pe auditul financiar al unui eşantion reprezentativ de cheltuieli din ansamblul programului. Eşantionul reprezentativ este completat de o selecție bazată pe evaluarea riscurilor legate de cheltuieli. Acțiunile care beneficiază de finanțare comună din partea mai multor programe ale Uniunii fac obiectul unui singur audit, care vizează toate programele implicate și normele aplicabile acestora.
3. În plus, Comisia sau organismul de finanțare se poate baza pe evaluări combinate ale sistemelor la nivelul beneficiarilor. Aceste evaluări combinate sunt facultative pentru anumite tipuri de beneficiari și constau într-un audit al sistemelor și al proceselor, completat de un audit al operațiunilor, realizat de un auditor independent care are competența de a efectua audituri legale ale documentelor contabile în conformitate cu Directiva 2006/43/CE³⁴. Ele pot fi utilizate de Comisie sau de organismul de finanțare pentru a determina asigurarea globală în ceea ce privește buna gestiune financiară a cheltuielilor, precum și pentru a reexamina nivelul auditurilor ex-post și al certificatelor referitoare la situațiile financiare.
4. În conformitate cu articolul 127 din Regulamentul financiar, Comisia sau organismul de finanțare se poate baza pe auditurile cu privire la utilizarea contribuțiilor Uniunii efectuate de alte persoane sau entități, inclusiv de alte persoane decât cele mandatate de instituțiile sau organismele Uniunii.
5. Auditurile pot fi efectuate în termen de maximum doi ani de la plata soldului.

Articolul 49

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

1. Comisia sau reprezentanții săi și Curtea de Conturi au competența de a efectua audituri sau, în cazul organizațiilor internaționale, competența de a efectua verificări în conformitate cu acordurile convenite cu acestea, atât pe bază de documente, cât și la fața locului, în ceea ce privește toți beneficiarii de granturi, contractanții și subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament.
2. Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua anchete administrative, inclusiv controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu dispozițiile și procedurile prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului, cu scopul de a identifica cazurile de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii în legătură cu finanțarea din partea Uniunii sau cu garanțiile bugetare în temeiul prezentului regulament.
3. Autorităților competente din țările terțe și organizațiilor internaționale li se poate solicita, de asemenea, să coopereze cu Parchetul European (EPPO), în conformitate cu acordurile de asistență juridică reciprocă, atunci când acesta efectuează investigații referitoare la infracțiuni care intră în sfera sa de competență în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939.

³⁴

Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (JO L 157, 9.6.2006, p. 87).

4. Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), acordurile de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale, contractele, acordurile de grant și alte angajamente juridice, precum și acordurile de stabilire a unei garanții bugetare, rezultate din punerea în aplicare a prezentului regulament, conțin dispoziții care împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri, controale și inspecții la fața locului, în limitele competențelor lor respective. Este vorba inclusiv despre dispoziții menite să garanteze că eventualii terți implicați în execuția fondurilor Uniunii sau a unei operațiuni de finanțare sprijinite, în totalitate sau parțial, de o garanție bugetară acordă drepturi echivalente.

Articolul 50

Exercitarea delegării de competențe

- (1) Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate prevăzută la articolul 45 alineatul (2) se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2028.
- (3) Delegarea de competențe prevăzută la articolul 45 alineatul (2) poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) Înaintea adoptării unui act delegat, Comisia se consultă cu experții desemnați de fiecare stat membru, în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 45 alineatul (2) intră în vigoare dacă nici Parlamentul European, nici Consiliul nu a ridicat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau dacă, înaintea expirării termenului respectiv, ambele instituții au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se amână cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 51

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 și Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2021.

Articolul 52

Dispoziții tranzitorii

1. Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea acțiunilor vizate, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1291/2013 și al Regulamentului (UE) nr. 1290/2013, care continuă să se aplice acțiunilor respective până la încheierea lor. Planurile de lucru și acțiunile prevăzute în planurile de lucru adoptate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1290/2013 și în temeiul actelor de bază ale organismelor de finanțare corespunzătoare sunt în continuare reglementate, de asemenea, de Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 și de actele de bază până la finalizarea lor.
2. Pachetul financiar pentru program poate acoperi, de asemenea, cheltuieli de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția de la măsurile adoptate în temeiul Regulamentului anterior (UE) nr. 1291/2013 la programul actual.

Articolul 53

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele